

צ'כוסלובקיה 1938 – ישראל היום: הלקח ההיסטורי

אריה סטיו

אליה שאים זוכרים את העבר נזונים לחיתו מחדש.

ג'ורג' סנטיאנה

ה עבר מעניין אותו כשלגי דاشתקך... אין לך טעות גדולה יותר מהלימוד מן ההיסטוריה.
שמעון פרס¹

צ'כוסלובקיה בדרכם למינכן – משוט ההיסטורי קצר

העשירות ביבשת. היא ניצבה בחזיות הטכנולוגית והתרבותית, ביחסונה מובטח בשורה של הסכמים בינלאומיים, וצבאה הגדול מצודע ומאותן היבט. גודליהם של הישגים אלה בולטות בהשוואה לנצחן של המדינות המופיעות את צ'כוסלובקיה: גרמניה השוקעת עליון הברבריות הנאצית, ומשטרים פשיסטיים למחצה המבוססים בভצת כישלון כלכלי ברומניה, בהונגריה ובפולין.

המעוות הגמני הגדול, המהווה למעלה מ-22 אחוזים מכלל האוכלוסייה, הוא דוגמה קללאיסט של אירדנטה, גיס חמישי הקם על מדינת האם, ומשמעותו מבפנים עד חיסולו החסוי. מסריק ובנש היו ערים לסכונה הגרמנית, אולם לא היה בידם לעשות הרבה, שכן עקרונות המשטר הדמוקרטי חיבו את שתיאופו של המעוט הסוציאל-מעורכתי השליטון. כבר ב-1925 היה במנשלה שני גרמנים סודטים, וועצמו של המעוט הגמני עלה ביחס ישר להתבססות הנאציזם בגרמניה. הדרישת לאוטונומיה תחת המסוהה של היטלר (5.10.38), ויצא לבריטניה, שם הקים את ממשלת זכות ההגדרה העצמית הפכה למתכתי של היטלר, ובשנת 1938 הפק המעוט הסוציאל-מעורכתי לשלווחה של ברלין לכל דבר ועניין.

הרפובליקה (הראשונה) של צ'כוסלובקיה קמה ב-1918 על חורבותיה של הקיסרות האוסטרו-הונגרית, והייתה במידה מסוימת יורשתה בעיר אנפין של האימפריה. כמו כן, צ'כוסלובקיה הורכבה משתי קהילות שלביות: הצ'כים והסלובקים, שהיו יחד 9.5 מיליון בקירוב מתוך 14.5 מיליון נפש תושבי הרפובליקה. המיעוט הגדול ביותר, למעלה מ-3 מיליון נפש, הם גורדים. 1.7 מיליון הנוצרים הם הונגרים, רומנים, פולנים ויהודים. שני האנשים, שהטבחו את חותmons באופן מכרי עלי הרפובליקה הצ'כוסלובקית הראשונה, היו תומס גאריק מסריק (Masaryk), אבי האומה הצ'כית, וד"ר אדוורד בנש (Benes). מסריק היה מנהיג האומה ונשיא החיל מילניינה באוקטובר 1918 ועד 1935, כאשר פרש לגילאיות והוא בן 85. באנש, מי שהיה שר החוץ של מסריק מיום הראשו של הרפובליקה ועד 1935, ירש את מסריק על כס הנשיאות בדצמבר 1935. הוא היה נשיא בימי השבר הגדול ועד מוצאי ועידת מינכן, כאשר סולק בפקודת היטלר (5.10.38), ויצא לבריטניה, שם הקים את ממשלה שכיה הגולת.

מסריק ובנש היו מחשובי המדינאים בזמנם, ואין לך עדות טובה לכך ממצבחה של צ'כוסלובקיה במחצית השנייה של שנות ה-30. ערב משבר מינכן הייתה צ'כוסלובקיה דמוקרטיה למופת – היהודיה במרכז אירופה. מן המדינות

¹ באוומו בסנס הארגונים והוועדים הראשיים, נוירוק, 22.4.1995

כאמור לעיל, התבסטות הנאציזם בגרמניה הפכה במהרה את הגרמנים הסודטים ממיוחט המבקש לעצמו זכויות שותה, לגיס חמישי המצהיר גלוית על כוונתו לפירוקה של מדינת האם.

בנובמבר 1935 החל מווימארץ בין קונרד הנליין (Henlein), ה"פיהרר" של הגרמנים הסודטים, לבין ממשלת פראג, בסוגיות האוטונומיה של המיעוט הגרמני. בנס, שהיה בינו לבין מילון הוגנה, נלהל את המומי'ם עם הנליין. מילון הולבקי מילון הוגנה, היה איטיות ברורו לכיוון של "הגמשה" של הוודגיה הולבקי היה איטיות ברורו לכיוון של "הגמשה" בעמדותיה של פראג. הנליין, שהוזרך בברלין לדרוש מפארג תמיד יותר ממה שהציגים הציעו, מילא את חלקו בנאמנות רואיה לשמה, וכבר בראשית 1938 היו הגרמנים הסודטים יישות אוטונומית לכל דבר ועניין. לאחר האנשלוס של אוסטריה, במרץ 1938, מצאו הציכים את עצם מוקפים גם מדרום על ידי הרייך, והכוונה לדרישות הגרמנים הсолדים צברה תאוצה, אם כי המומי'ם ידע עליות וירידות. בדינונים בקרלובה וואר (קרלסבאד), באפריל 1938, העלה הנליין שורה של דרישות, וביניהן זכות לנאמנות גלויה של המיעוט הגרמני לעקרונות הנאציזם של הרייך. דרישת להפרה צינית זו של חוקת המדינה הייתה מומtot את תכילת הקיום של הרפובליקה, דבר שאיפלו הוודגיה לא לא יכול היה להסכים לו, והשיחות עלו על שרטון.

עם כישלון השיחות בקרלובה וואר הרים הייטלר קול צעקה מרוה על הפגעה בזכויות המיעוט של בני עמו בצייטולבקיה, ובידי מי אם לא "הכונפייה הולבקית שזה לא מכבר חתמה עם הקומוניסטים על הסכם לבולשביציה של התהבות המערבית" (ב-1935 חתמה צ'יטולבקיה על הסכם לסיוע הדידי עם בריה"ם).

ב-12 בספטמבר, בנאומו בזועדת המפלגה בנירנברג, תקף הייטלר, בסגנון הביבים היידוע שלו, את צ'יטולבקיה ונשיאה בפרט. הציכים – המבוצרם היטב מהורי הוי הсолדים מוה, והסומכים על ברית צבאית עם צופת מוה, היגבו בשורה של צעדים, שהנחרץ בינויהם היה הדחטו מראשות המשמלה (22 בספטמבר) של מילון הוודגיה, ובಹקמת ממשלה אחורית לאומית בראשותו של גנרל יאן סירובי (Syraby), המפקח הכללי של הצבא ונץ מובהק במושגי הימים ההם. הצבא הציכי הרחיב את גישת המילאים, על חבל הсолדים הגרמניים הוטל מושל צבאי, והנליין ואנשיו נמלטו לברלין. צעדי ההסלמה מהריים רדו זה את זה, והתחושה באירופה הייתה של מי עבר מלחמה.

★

בשלב קריטי זה נחלצו לשירותו של הייטלר שני בעלי הברית הרשמי של צ'יטולבקיה, ראש הממשלה של שתי הדמוקרטיות הגדלות ביבשת, צרפת ובריטניה. הן נויל צימברליין וחן אודאר לדידייה האשימו את ממשלה פראג בעכירת האווירה באירופה על ידי התעמורות במיעוט הגרמני. בלונדון, כביריס, הובעה הבנה מלאה לרצונו של הייטלר לאחד את בני עמו תחת כנפי הרייך, כפי שעשה זה לא מכבר באוסטריה. העיתונות האירופית לא חדרה לתאר את התעמורות הציכית במיעוט הגרמני, ובנש הוצג כמשמעות שלם וכמחරחר מלחמה. הוסבר לציכים, חן נאומים בשני הפרלמנטים והן בעיתונות, שסירתה צבלי

במרס 1935 הכריז הייטלר על גיוס חובה בגרמניה. הῆרבה בוטה זו של הסכם ורסאי התקבלה בקול דמה דקה בצרפת ובריטניה. במרס 1936 הופיעו הגרמנים את פירוז חבל הריין (וכבשו אותו למשה). בכך נוצר איום ישיר על גבולה של צרפת, וסולקה (למרבה האירונית ההיסטורית) העילה לניצחון על גרמניה במהלך מלחמת העולם הראשונה. שניוי מכריע זה במרחב האסטרטגי באירופה התקבל בבריטניה במשיכת כתף. "הגרמנים עושים סדר בחצרם האחוריית", כתב ה"טיימס" של לונדון. במרס (אנו אדי מרס) בוצע האנשלוס של אוסטריה. שינוי דרמטי זה במעמדה של גרמניה עורר אmons כמו בטויי חרדה בקרב מכבלי הҳחלהות בבריטניה ובעיר בצרפת, אך העיתונות בשתי הדמוקרטיות גילתה הבנה מלאה לטענותיו של הייטלר כי מذובר ב"צד שנווד לאחד את האומה הגרמנית".

השלב הבא, שהוכן בקפידה בברלין מזה שלוש שנים לפחות, היה חיסולה של צ'יטולבקיה (הפקודה לחיסולה של צ'יטולבקיה, בשם הקוד "ה坦כנית הירוקה", ניתנה לורומכט ב-1.6.35). המועד שנקבע היה (1.10.38). נפילתה של פראג תעניק להיטלר בעת ובעוונה אחת שלוש יתרונות שלא יסולא בפז:

- א. תופור מערכת הבריות האירופית, שהסתכם צרפת'ץ' צ'יטולבקיה הוא הציר המרכז של.
- ב. תחולל מעצמה צבאית מרכזו אירופית, וגרמניה תזכה במרכז שימוש רחבי-הממדים של מפעלי סקודה.
- ג. "תיפת הדרך אל עמק הדנובה והנטף", כפי שביטה ואת צראצ'יל – תנאי יסוד למלחמה של הייטלר, לנוכח יכולת בריטית להטיל מצורימי על יבאו חומרני גלים אסטרטגיים לגרמניה.

★

בניגוד לתבוסתנו של שתי המעצמות האירופיות, עורר הייטלר את פראג לפועלות ביטחונית מkapft. הפלמנט העביר את "חוק הגנת הרפובליקה", שהעניק לנשייא זכויות מרחיקות לכת האובלות במדיניות לשעת חרום. הצבא התעצם והגיע לממדים של 1.5 מיליון איש במדים ב-40 דיביזיות. התעשייה הצבאית התרחבה, וביביזורים בחבל הסודטים הוכנסו שיפורים רבים ורבים אוישו.

יתרה מזו, ב-1938 נטה עדין המאזן הצבאי בין גרמניה לאוביה הפטונצייאליים באומן מכריע לרעתה של ברלין. ניסיון חיסולה של צ'יטולבקיה בכוח הזרע, לנוכח נחיתות צבאיות בולטות של גרמניה, עלול היה להוביל לטופ הקרויה של הייטלר ולתבוסה גדולה מזו של מלחמת העולם הראשה. הנה כי כן, כיבושה של צ'יטולבקיה, בנוסח חיסולה של פולין בספטמבר 1939, לא בא בחשבון. האופציה שבידי הייטלר היא השימוש בסוס הטרויאני של הגרמנים הסודטים לפירוקה של צ'יטולבקיה מבפינים. זאת יבע הרוזן הגרמני במעשה של מלאכת מחשבת דיפלומטי, בסיוום הנדייב של שני קורבנותיו הבאים בתור: צרפת ובריטניה.

★

מתוחייב מהסכים שיש לה עם מדינות אחרות (רמו ברור לצרפת ולברית המועצות).³

בעודו מחזק במסמי הווודה, זימן צימברליין את דילדייה לתיאום עמדות בינויהם, על מנת ליצור מכש של לחצים על צ'כוסלובקיה. בתוך יומיים עובדה "התוכנית האנגלו-צרפתית", וזו הוגשה לממשלה הצ'כוסלובקית ב-19-20 בחודש. עיקרה של התוכנית הייתה קבלת גוף של התכתיב הגרמני, ככלור דרישת (שנוסחה בלשון אולטימטיבית) להעיר לרייך הגרמני את חבי הסודטים תמורת ערביות לשלהות של צ'כוסלובקיה בשיטות שייוטרו בריבונותה של פרג. ערביות אלו יבואו במקומ החסכים הנוכחי שלה עם צרפת.

כפוי, תשובה נש למסמך האנגלו-צרפתית הייתה שלילית. סיורבה של פראג לבצע איובוד דעת לאומי התקבלה בלונדון ובפריס בפרק של ערבון וכעס. תוך שעת ספורות, באישון לילך, קיבל נש אולטימיטום מצימברליין, לפיו הואשמה צ'כוסלובקיה שבסיורה לתוכנית האנגלו-צרפתית היא מחרחת מלחמה באירופה, ואשר על כן אם לא תחוור בה מיד, ישרו שתי המעצות את נគנותו לעروب לשלהותה. באופן זה תביא פראג אסון על ראה, שהרי (ציוו במרק) כוונתו של הר היטלר בנדון ידועות.

האולטימיטום האנגלו-צרפתית העמיד את נש בפני דילמה קשה מנשוא. לא זו בלבד שבעל בריתו נתשוו ופראג עומדות כתע לבד מול העוצמה הגרמנית, אלא שפולין והונגריה עלולות אף הן לעמוד לימינו של היטלר בדרישה להשבת הטוטירויות שסופחו לצ'כוסלובקיה ב-1918-1919.

המושג היחידי, לדעת השיא, היה הסכם עם בריה"ם. וכן הרוסים, משיקולים שלהם, היו מוכנים להפעיל מיד את בריתם עם הצ'כים. ליטבנוב, הקומיסר לענייני חז', שלח איגרת לבש בנדון. אולם, ההצעה הרוסית נדחתה בעקבות התנגדותו של ראש הממשלה, מילן הודגיה, שביטה בכך את פחדיהם (המעוגנים בניסיון היסטורי מר) של הסלובקים מפוני רוסיה. אדוורד בנש, מותש וחולה (לאחר התקף לב), ווחרד מלחמת אורהים, נכע ללחץ האנגלו-צרפתית, וב-21 בחודש הודיע לשתי המעצות על נគנותה של ממשלתו לקבל את תוכניותם.

כיניתו של נש לאותה בהתקפות זעם חסרת תקדים ובהפגנות המוניות בפראג, בגיןן נשעה הדרישת להעמידו לדין בעוון בגידה. ממשלה הודגיה נאלצה להחטfter, ולראש הממשלה החדש מונה, כאמור לעיל, גנרל סיורבי, מי שסייע באישותו את נគנותה של צ'כוסלובקיה להילחם על עקרונותיה.

צימברליין המאושר, שהעתיר שבחים על ראשו של נש אשר "ארצו הקריבה קורבנות כבדים מעון השלום", ביקש להתקבל אצל היטלר בהקדם האפרשי, על מנת לבשר לו

איישת על קבלת תנאי ליבורנה של צ'כוסלובקיה. היטלר זימן את ראש הממשלה בריטניה אליו ב-22 בחודש ינואר ובאזר-זודסברג, עיירה בגדה המזרחית של הריין. צימברליין פירט בפני היטלר את ההצעה האנגלו-צרפתית, ציין את העובדה שבעיקרו זהו העתק דרישותיו של היפיירר עצמו, והציג את חלקו שלו בשביות התקנדותה של פרג. אולם, למורבה וגדה מטה ראה הממשלה הייתה תוגבתו של היטלר: "צר לי מואוז, אך אין לי בזה עוד עניין" (ברמנית קריגל המפט מצלצל טוב יותר : Es tut mir furchtbar leid, aber das geht :mir nicht mehr schlecht, על מנת להעניק ביחסות לחשיבותו של שכניה שבסום מצב היא לא תתקוף אותנו או תצטרף להתקפה עליון, כפי שהדבר

הסטודנטים לגרמניה תביא עליהם רק ברכה, שכן באופן זה ייפטרו ממעוות גדול ומיליטנטי המשקן את אופיה הפליני של מדינותם. היציים טענו, כי מסירת חבי הטעודטים לידי גרמניה תשוו את מערכ ההגנה של הארץ מול צבאותיו של היטלר. על כך נאמר להם שבעידן של שלום אין ערך לנכיסים טרייטוריאליים, ובכל מקרה תהינה שתי המעצות מוכנות לעורב לשלהותה של צ'כוסלובקיה בגבולותיה החדשים.

אולם, מסע החלים הבינלאומי לא הויל היציים לא שוכנו. להפק בטוחים בכוחם הצבאי ובמערכות הטעודטים עם צרפת ובריה"ם, עשתה ממשלה פראג הכנות יסודות להדיפת ההתקפה הגרמנית באם זו ובאו. לנוכח עיקשותה של פראג הוחלט בלונדון ובפריס לנוקוט יוזמה עצמאית, בשיתוף פעולה עם היטלר.

²Don't be Vague — Ask for Prague

15 בחודש טס צימברליין אל מעונו הפרטני של הפיהר בברטסגן שבהר אובולצברג, בנסיוויל רצותו על חשבונה של צ'כוסלובקיה. הסוגיה על סדר היום לא הייתה שאלת מסירת הטעודטים לידי גרמניה — על כך הייתה הסכמה מלאה. כל מה שצימברליין ביקש היה כי מסירת הטעודטים תישא מותן הסכמה עם פראג, על מנת למנוע את כיבושם על ידי הווומאכט. התקפה גרמנית על צ'כוסלובקיה הייתה מחייבת את צרפת לצאת להגנתה של פראג. התוצאות בין צרפת וגרמניה היויה מחייבת את אנגליה לצאת לעזרת בעלת בריתה, ופירשו של דבר מלחמה רבתיה באירופה. זאת זאת רצה צימברליין למנוע בכל מחיר, והמחיר היה ביטורה, וחיסולו למעשה דמוקרטיה קטנה במרכז אירופה.

למרות ציון שהיטלר ידע היטב את שיקוליו של ראש הממשלה הבריטי, ועל כן האIOS במלחמה לא משפטו במשך כל שבע שעות הדיוון, שבמהלכו היה הוא הדובר העיקרי. לסיום, נטל צימברליין על עצמו לשכנע את דילדייה בצדקת טיעונו של הפיהר, ויחד עמו לשבור את עיקשותו של בנש.

שובו של צימברליין ללונדון (16.9) תואם עם שובו של הlord ראנסמן (Runciman) מפארג. ראנסמן עמד בראש ועדת שהייתה קרויה על שמו, אשר מתחזקודה היה להגיש לראש הממשלה המלצות בסוגיות הטעודטים. ראנסמן והוועדה שבראשה עמד היו זרעו של ראה"ם, ולא ייפלא אפוא שמסקנותיה עלו בקנה אחד עם מדיניות הפויס. תמיכת ראנסמן במיעוט הגרמני היה מלא וגורף, והוועדה המליצה חד משמעית על העברת חבי הטעודטים בהקדם לרישיון השלישי, ביל משל אלע (מן הרואי לציון שאת זאת ואת אפיקו היטלר והנلين לא דרשו ב-3 באוגוסט, מועד בואה של משלחת ראנסמן לפארג).

את צ'כוסלובקיה ("השטו המכונה עתה צ'כוסלוי בקיה")..., כך קבע ראנסמן בדו"ח שלו) מאישים המחבר בחזרה מלחמה, וממליץ להוציא מחוץ לחוק אוטם יסודות ומפלגות "המודדות מדיניות אנטווניסטיות כלפי שכינה". ועל כן, על ממשלה צ'כוסלובקיה "לשנות את יחסינו החוץ שלה, על מנת להעניק ביחסות לחשיבותו של שכניה שבסום מצב היא לא תתקוף אותנו או תצטרף להתקפה עליון, כפי שהדבר

² תרגום עברו מוצע: "אל תדאג — קח את פראג". בבדיקה פרטית זו, שהליכה ערבית עדית מילן בלבנון, מקופלת הרי ט בתרבוס תנונות של צימברליין כלפי היטלר.

³ דוח ראנסמן, ראה: British White Paper, Cmd. 5847, No. 1

המעצמות ידעו היטב, שאט החלטה לדוחות את תנאי הגרמנים היה עליים לגבות במעשה, קרי: באפשרות של מלחמה נגד גרמניה, כמתחייב מן ההסכם בין צרפת לציכוסלובקיה ובין בריטניה לצרפת. וכך לא הייתה להם כל כוונה.

כיוון שכך, ב-25 בספטמבר זימן צימברlein את ראש ממשלת צרפת ואת שר החוץ שלו לונדון. הכוונה השקופה הייתה לקבל את התכנית של היטלר באמצעות חיסולו של התחתיות הצרפתיות לפראג. זאת, על מנת לפטור את הבריטים מחזיקותם שלהם כלפי פריס. לפחות לצורך ז'ורז' בונה, שר השחרופתים לא נזקקו לשכנוע רב מדינית. ז'ורז' בונה, שר החוץ הצרפתי, מביא את פרטיכל שיחתו של צימברlein עם לדידייה:

"מה תעשו כאשר גרמניה תכבש את ציכוסלובקיה?"
שאל צימברlein את לדידייה.
במקרה כזה תצא צרפת לעורת הציצים, הייתה

התשובה.
"אך במה תלחמו?" שאל צימברlein, "האם תוכלנו לנייס את מספר החיללים הדורשי? האם היחסות הממוונות שלכם שותגערך לאלו של הגרמנים? האם חיל האויר שלכם מסוגל להתמודד עם הלופוטופה? איך תתמודדו עם שם ההפצעות שינהת על פריס, על שדות התעופה ותחנות הרכבת שלכם? אל תשחחו שהציצים יתמודטו בתוך ימים ספורים לכל היותר, ויהיה עליהם להתמודד מול גרמניה בלבד".

תחת מטר השאלות הזה צע לדידייה בחומר נוחות, שכן הוא ידע שהתשובה לכל השאלות היא שלילית. "האם אתה מציע אפוא שצפת לא תצא לעורתה של ציכוסלובקיה?" הוא שאל את ראש ממשלה בריטניה.

צימברlein השיב: "אין זה מתפקידה של ממשלה הוד מלכותו להביע את דעתה באשר למשעה של צרפת, על כן צריכה להחליט ממשלה מושלת צרפת".⁵

למחרת היום, ה-26 בחודש, נאם היטלר את נומו לאומה בהיכל הספורט של ברלין. לצד דברי הבען על הבנש הזה האחראי למלחמה העומדת לפרץ, הכריז הפיירר מפורשות, שאם "עד ה-1 באוקטובר לא יפנו הציצים את כל ה-Sudetenland", ישחרר אותן הצבא הגרמני עד באותו יום... עתה הברחה בידי הבש זה..."

הפעם היטלר לא נזקק לתאמם עמדות עם צימברlein, שכן זה מצד אחד, מיד לאחר הנאום, מברך לבש, וזה לשונו:

אם עד מחר (28 בספטמבר) שעה 14.00 לא תקבל ממשלה ציכוסלובקיה את תנאי הגרמנים, יקבלו צבאות גרמניה פקודה לחוץ את הגבול. פירשו של דבר שכן מעצמה או מעצמות אשר יוכל להציג את הארץ מן הגורל הצפוי לה, והוא תוצאותיה של מלחמת העולם אשר יהיה.

British White Paper,Cmd. 5847, No.7.

Bonnet, Georges. Defense de la Paix, Geneva 1946
.268-9 עמי 1 כרך

ש"ישן על זה" כדבריו, ביקש מן הפיהר (וקיבל) את דרישות הגורמים בכתב. המזכיר של היטלר נוסח בסגנון אולטימטיבי, והדרישות שהוצעו היו, כל אחת בפני עצמה וכלן יחדיו, הῆרבה בוטה של הטסם ברטסגן מלפני שבוע בלבד. בעיקר הודש מרכיב החשפה של הציצים ושל בעלי בריותם. כך, למשל, נדרשו הציצים להתחילה בפינוי חביי הסודטים בבוקר ה-26 בחודש, ולהשלים אותו ב-28 בערב. ככלומר, בפחות משלשה ימים היה על המדינה לפנות מאות אלפי אזרחים, ולמסור תשתיות צבאיות וככללית המשתרעת על פני 35,000 קמ"ר. על מנת "להקל על המאמץ הציבורי" דרש התכנית כי:

השתה הסודטי-גרמני יפונה מבלי שייגרים נזק למערך הצבאי, הכלכלי והתחרורתי... כל תשתית המסתור והתחבורה, בעיקר קרונות הרכבת על תכולתם... אין פנות מזו, מצרכים, בקר, חומרי גלם וכו'...

האולטימטים של היטלר מזחה חן בלונדון והן בפריס, אולם זאת רק כשיקולים טקטיים. הציצים, ליותר ציון, דחו אותו על הספר: "תנאי אנדרוגונוסטרוגם הם בלתי קבילים לחלוין ובכל תנאי", כתב אין סיירובי, ראש ממשלה ציכוסלובקיה.

את מסמך התשובה ניסח שגריר ציכוסלובקיה בלונדון, אין מסריק, בנו של תומאס מסריק. מן הרואי להביא קטע רחוב מן הדברים:

זה אולטימטים זה פקטו, כזה המוגש לאומה מובשת, ולא הצעה למדינה עצמאית שהוכיחה נכונות שאין גוזלה ממנה להקרבה למען רוח הפעלה באירופה... התנאים המוצגים בזאת מרחיקים לכת הרבה מעבר למאה שמכונה התוכנית האנגלית-צרפתית. הם שליליים מאטינו את תכילת הקיום הלאומי. נדרש מאייתנו לוותר על חלקים ניכרים ביותר של קווי ההגנה שלנו שהוכן בקפידה, ולהסתים לחידירותם של צבאות גרמניה עוד בטרם נוכל לערוך מה חדש את כוחותינו או לעשות הכנות כלשהן להגנת ארצנו. עצמאיתנו הכלכלי והמדיני תיעלם אוטומטית מן הרוע שבו נקבל את תוכניותיו של הר היטלר. כל התהילך של העתקת אוכלוסייה ייהפוך למנוסה מבוהלת מצד אלה שאינם מוכנים לקבל עליהם את על המשטר הנאצי. יהיה עליהם לנוטש את בתיהם מבלי לקחת אף את חפצים האישיים... מושלתי תעשה כל מה שלא יהיה עלי על מנת לסכל תביעות חזות ואוצריות אלו, כך נעשה בעורת האל. העם של סנט וונצ'יסלב, אין הוא ותומאס מסריק, לא יהיה עס של עבדים.

ומסריק מסיים את תשובתו:

אנחנו סומכים על שתי הדמוקרטיות המערביות הדגולות, אשר את רצון החילנו לכבד מרומות שעמד בינגוד לדענו, כי תעמודנה לצדנו בשעתנו הקשה.⁴

כאמור, וגם זאת צפוי, הדחיה של התכנית הנאצי על ידי צרפת ובריטניה לא הייתה אלא אחיזות עיניים. שתי

רגע של חסד היסטורי חולף

אמור, התפתחויות רצוף זה את זה ויצאו מכלל שילוטו של הפירור: הגיס הכלול של הצבא הצרפתי אושק כו מזינו והכנות נבא צרפת ליום 80 ביז'ו, דחית הסכם באד-גוזטברג בפרלמנט של אנגליה ובאספת הנבחרים של צרפת, העמדת הצי הבריטי במצב הכנון הנטען של הצדים להילחם וכי מה, הגיס בגרמניה והנטען של צבאות הוורמאכט אל גבולות צ'כיה מזו ואל קו זיגפריד, שהוא בעת ההייא בשלבי הקמה, מזו.

התהוושה באותו יום קשה (28.9.28), שנחרט בזיכרנו האירופי כיום הרביעי השחורוי, הייתה של מלחמה בלתי מנעה. שליש מאוכלוסיית פריס נמלט מן העיר, בערים הגדולות של בריטניה נערך פינוי של אוכלוסייה אזרחית, ועל ערי גרמניה רבעה מעקה כבדה וחרצה מפני תבוסה נספת.

בכוונתו הגדולה של היטלר להביא לידי חיסולו של צ'כוסלובקיה, הגיע מסע ההימורים של הפירר אל ספ' בלתי נסבל מבחינתו של הצבא. מטה הוורמאכט ידע היטב, כי לנוכח הפער החמור במאון הצבאי של גרמניה מול כוחו המשותף של צ'כוסלובקיה, צרפת ובריטניה, חייבות ההרפהקה של היטלר להסתניהם באסון צבאי מבחיננה של גרמניה. הרטמייל, גנרל לודביג בק (BECK), כתב שורה של מזכירים, הראשון בהם ב-5 במאי, מהם עליה מפורשת שהתקפה גרמנית על צ'כוסלובקיה תחולל מלחמה באירופה מכוח מחויבתו של צרפת ובריטניה לצ'כוסלובקיה. במהלך המלחמה זאת, כתב בק, אין לגרמניה סיכוי, והחומר שבואה עליה יהיה גדול יותר אף מזו של מלחמת העולם הראשונה (בעיקרו, הצד היה עם בק, אם כי באיחור של מספר שנים). משלא עליה בידו לשכנע את הפירר, מסר בק את התפטרותו ופרש מן הצבא.

ירשו של בק בתפקיד ראש הממשלה הכללי, פרץ הלדר (HALDER) הגע במרהה לאוთה המסקנה אף הוא, והctrarian לחבורה של קורסים שתכננו לאסרו את היטלר ולהביאו לפני בית דין עימי באשמת בגידה במולדת. מפקד חזית המערב, גנרל וילhelm אדס (ADAM) היה מוכן להסתכן בעימות פנים אל פנים עם היטלר, בטענה שחזית המערב, וביצורי קווי זיגפריד שבפיקודו, אשר היו בעת ההייא בשלב ראשון להקמתם, יקרסו מול העדיפות העצומה של הצבא הצרפתי, אותה העירך ביחס של 1:7 לרעת הוורמאכט. פילדמרשל פון מנשטיין⁷.

אולם, על מנת לנוקוט בצד כה רדייקלי, זקופה הייתה האופוזיציה בגרמניה (שכללה שורת אישים צמרת גס מחוץ לצבאי) לסייע חיצוני. פירשו של הדבר היה עמידה נוחשה של צרפת ובריטניה מול היטלר, שהייתה מופרשת בגין הגרמני, ובצד, כאיים של מלחמה כוללת בנחיתות צבאית מכרעת. מן הראי לכור של גרמני שהיה בן 30 ומעלה בעת ההייא, חוות על בשרו את אימי התבוסה של המלחמה הקודמת ואת תוכנותיה. הרפהקה, שהייתה מביאה על גרמניה אסון נסיך ואולי אף חמור ממן, הייתה מעניקה לקורסים הביאו את מלאה הנתונים, כולל התאריך

ונסיך, ובו הוגדר סיורובה של פראג לשלויח יד בנפשה: "פרובוקציה תוקפנית כלפי הרייך הגרמני אשר תשחרר את בריטניה ואת צרפת ממחובייתן לצ'כוסלובקיה". באשר על כן "יהיו אשר יהיו תוצאתו של הקונפליקט הצפוי, צ'כוסלובקיה לא תשוב עוד אל גבולותיה הקודמים". כעבור שעתים נשלח העתקו של המברק בברלין. אכן, יש להזכיר שמל עמק כזה של צבאות והונאה בריטיים, אפילו היטלר מקבל מודדים של דבר אמרת.

כיוון שלא היה ספיק בדי ממשלה פראג להסביר על שני המברקים שלו, פה צימברlein באנומו ההיסטורי לאומה (ה-27 בספטמבר), בו אמר בין היתר:

...מה נראה, פנטסטית ומעבר לכל דמיון היא העובדה, שאנו כאן חופרים שוחות ומנסים מסכות גז, כיוון שבאיו ארכ רוחקה שני עמים עליהם איןנו יודעים ולא יכולים, רבים ביןם לבין עצם.

דבריו, שנאמרו בקהל מbove ויעג, השרו על אירופה תהוושה של מלחמה העומדת לפrox' למחרת היום. אולם לא ייאמן התרחש, ובעוודו נואם למחרת (28.9.28) בבית הנבחרים ומסכם בקהל שבור ולאה את מסע הייסורים הדיפלומטי, קיבל צימברlein "מכבת איש" מהיטלר, ובו נסיגת משמעותית, הן בסגנון והן בתוקן, מון האוליטים של באד-גוזטברג, קל וחומר מנאום השטנה בהיכל הספורט. המכtab נושא באדיבותו, החמיא לטעם למחרת היום בועידת שלום במנiken.

משמעותו של הפירר בשלום ואת צימברlein, הדגיש את זבקותו של הפירר בשלום ואת סלידתו ממוראותיה של המלחמה. ועקרו של דבר, הוא הציע העברת מסודרת של הטודים לאחורה משאל עס(!) ללא שימוש צבאי, ובפיקוח בינלאומי. את כל אלה הוציא הפרלמנטים לא ידעה כמעט מזמן.

כידוע, ההיסטוריונים חלוקים בפרשנותם לגבי מכתב מפתיע זה של היטלר. אין ספק שנתיין לראות בו מહל מקיאבליסטי של אשף הדיפלומטיה, המכיר את חולשותיו המבנויות של המשטר הדמוקרטי. כיוון שכז, דזוקה בשפל ההבד בזאת, על סף המלחמה ממש, הוא מציע מזען מון הסבן. זאת, מתוך ידעה שלមחרת היום, ימסרו לו הדמוקרטיים, אסורי התוהה, על מגש של כסף את שם מסרביהם להעניק לו היום. אולם, אין להקל ראש בגורם נסף, והוא: יחש הכוחות בשטח, והחשש שמא הרחיקת כתבת בהימור שנintel על עצמו. שילוב זה הוא שהגע את היטלר בהונאה קלאסית זו, שהייתה ללא ספק גולת הכותרת במסע הניצחות הדיפלומטיים שלו, ואשר חשף בעוניה אחת הן את עורמת הדספוט והן את כסילותם התתימתה של הדמוקרטיים.

החשש שמא הרחיק את נסיך, ככל הנראה, על התמונה הקשה שהונגה בפניו שוב ושוב על ידי מטה הוורמאכט.

⁶ How horrible, fantastic, incredible it is that we should be digging trenches and trying on gas masks here because of a quarrel in a far away country between people of whom we know nothing. The Times, 28.9.38.

⁷ שיחם על דוכן האש- מים במשפטים נירנברג.

במחיאות כפיים סוערות): "מנהיגנו יזכיר בהיסטוריה כגדל המדיינאים האירופים בזמנ ההז ובכל זמן מנו הומנים" ("Our leader will go down to history as the greatest..."). הכל שרו שירי היל לאכוסטולובקה בכל ולשניה באפרט: "הציגים הם אלה ששמרו על שלום אירופה... קורננס הוא שהציג אותנו למלחמה". הכל דיברו על "המחובות המוסריות" של בריטניה לציכים. הכתירים שנקרו לראשו של נשן נשוא אפיי מקרים במיעוד, שהרי ממש במהלך הדינום בפרלמנט הבריטי, ב-5 באוקטובר, הוא סולק בלחש גרמני מכס הנשיאות. באורגניה זו של הזינה רוחנית, צבעות ואובדן העתונות, היה זה צירצ'יל שהציג את כבודה של ארצו.

אנו נמצאים בתוככי אסון מדרגה ראשונה שיידル על בריטניה וצՐפַת... מערכת הבריות במרכזה אירופה עלייה השתייה צՐפת את ביתוונה התומוט... הדך אל עמק הדנובה והים השחור, אל שדות התבואה והণפה, הדורך בוואכה טורקייה, פרוצה עתה..."⁹

על דבריו זכה צירצ'יל בקיטנות של בוז ודברי בלע שימושכו חדשניים לאחר מכן. עוד באמצעות צצ'רבר, לאחר פרשת "ליל הבזולח", לאחר חיסולה למעשה של צ'וסטולובקה, ולונוכת ההכנות הגלומות של היטלר למלחמה, הציע הטיימס" של לונדון להביא למשפט את צירצ'יל ואת תומכיו, להעמידם אל הקיור ואו לתלותם.¹⁰:

מחרחרי-מלחמה אלה (הכוונה לוינסטון צירצ'יל ולתומכיו, א.ס.), המוכנים יצאת למלחמה על ארץ אחרת מבלי להתחשב במחירות, אותם יש לשפטו, להעמידם אל הקיור או לתלותם... מעולם לא היה ראש ממשלה בהיסטוריה של אנגליה דוגמת מר צצ'רבר, שהשיג בתשעה וחודשים הישגים כה רבים עם צ'וסטולובקה, איטליה ועם היטלר במיינן. The Times, 15.12.1938

בפרשנטיבת היסטוריית מקבלים דברי צצ'רברlein עצמו, שהם עיות גוטסקי של המציגות, ממד של תיאטרון האבסורד:

ماזו ננטיי לתקן (ראש הממשלה) הייתה עיקר משימותיו השכנת שלום באירופה, סילוק החשודות והפחדים שהערלו את האויר עת כה רבבה... עתה, לאחר שגנרכו על המכשול האחרון (ועידת מינכן), אני חש שnochol להתקדם בדרך השיפות... אני מאמין שקיים רצון טוב ונכונות משני הצדדים... ייעודנו הוא להשיג שיתוף פעולה של כל האומות... בבניית שלום של קבוע באירופה.¹¹

בחכבה זכה רה"מ לרוב גורף. 366 אישרו את הסכמי מינכן, 144 התנגדו.

הדיון בפריס, ב-4 באוקטובר, היה קצר בהרבה. נאמר בו מעט ותוושת מועקה עד מהה אויר. לזכותם של הצופטים ייאמר, שלפחות מנוו מון ההצגה העלבוה של ההונאה

⁸ על קשר הגנולים הגרמנים, נס, ראה בין היתר: William I. Shirer, *The Rise and Fall of the Third Reich*, N.Y., 1960, עמ' 380-372 Ian Colvin, וכן: *The Chamberlain Cabinet*, London, 1971, עמ' 143. J.W.Bennett, Munich, וכן Prologue to Tragedy, N.Y. 1964, p. 161.

⁹ House of Commons Debates, 5.10.1938, coll. 366, 367-8.

The war-mongers, those who would make war against another country without having counted the cost, ought to be impeached and either shot or hanged. There has never been a Prime Minister in the history of England who has in nine months achieved such agreements as those Mr. Chamberlain has made with Czechoslovakia, Italy, and with Hitler at Munich. The Times, 15.12.1938.

¹⁰ שם, coll. 48, 3.10.38.

המדויק של ההתקפה הגרמנית הצפואה על צ'וסטולובקה (1.10.38) בפני צצ'רברlein (באמצעות ווינסטון צרצ'יל ופקידיים בכיריהם במשרד החוץ). הם הבטיחו, שבעתה אחת עם התראה מצד אישיות בריטית בכירה מפני התקפה על צ'וסטולובקה, יפעלו הקשורים למאסרו של היטלר ולחיסולו של המשטר הנאצי.⁸

אולם, הכישלון היה מוחלט. למרבה האירוניה ההיסטוריה, לא זו בלבד שצצ'רברlein והליפקס, בעידודה של הנדרסון, שגוריר בריטניה בברלין, לא עשו דברண, אלא שהגילויים שהגיעו לידיים העמיקו את החדרה מפני היטלר, והסתימו בקרבתם את הנכונות לרצותו על ידי ביתוורה של צ'וסטולובקה.

ועידת מינכן לא הייתה אלא טקס אשכבה של תהליך שהחל חמיש שנים קודם לכן עם עליית הנאצים לשלטונו. היה זה טקס השפלה של הדמוקרטיות שבו זכה היטלר בכל הקופה, צ'וסטולובקה איבדה את עצמותה, ובריטניה וצՐפת איבדו את כבודן. טקס שהציג לראווה את התובשות המובנית בדמוקרטיות, ואת האשלה חסרת השחר כאילו ניתן לרצות את הדיקטטור באמצעות יתוריהם.

הצד הגוטסקי מראה במעט זה היה העדרה של צ'וסטולובקה מן הדינומים, תנאי שחתנה היטלר, והתקבל בדבר מובן אליו על ידי צצ'רברlein וולדוויה. שני נציגים צעירים זומנו אמנים ברגע אחרון במחווה של רצון טוב מצדו של הפירר, אולם נאסר עליהם לשבת באולם הדינומים, ונאמר להם לחכות בפזרזדור. פסק הדיין, הגוזר את ארצו כליליה, מסר להם על ידי בעלי בריתם רק בתום הוועידה. ההסכם עצמו מרחיק לכת הרבה מעבר ל"יתוכניות האנגלו-צרפתית", והוא בבחינת פשרה בין התכתייב בא-גוזברג בין העצות בריטניה וצՐפת מן הימים שקדמו לוועידה. תגלי הטודדים סופחו לנדרניה, הביבש הצבאי החל ב-1 באוקטובר, היוו למחזר יום הוועידה ונמשך שבעה ימים. בריטניה וצՐפת ערבו לגבולותיה החדש של צ'וסטולובקה, אולם זאת רק לאחר הסדר טריטוריאלי של המיעוטים ההונגריים והפולניים, קרי, קריעה של טריטוריאלי של נספות מהמדינה הצ'וסטולובקית. פראג נדרשה למסור הכול ללא פגע לידי הגרמנים, ולכך עברו צרפת ובריטניה. היטלר השיג הכול. צבאו אכן כבש את צ'וסטולובקה, אולם ללא הצורך לירות וריהה אחת. צרפת איבדה את הנכס האסטרטגי החשוב לה מכל במרכזה אירופה, והזגהה כלי ריק מול העוצמה הגרמנית. התובשה הצבאית, הדמורלייזציה והרิกון המוסרי, יבואו לבתיו במהרה תחת שלטון וישי. בריטניה איבדה את בעלת בריתה היחידה ביבשת. פולין בודדה לקראת חיסולה בספטמבר 1939. ברייה"מ נוטרלה לפרק זמן מכריע של שלוש שנים בקירוב. היטלר זכה במחסני הנשק העצומים של צ'וסטולובקה, וכן בהארוכה החשובה של שנה נוספת לערוך של התפקידות מואצת.

הדיון בהשפעת מינכן בפרלמנט הבריטי, שכונה צפוי "שלום בזמננו" (Peace in our time) נערך תוך התעלות-געש חסרת תקדים. אופייני היה נאומו של ציר המשרגנט>Raikes (Raikes), שקרה בהתלהבות וזכה על כך

מחרורי-מלחמה אלה (וכוונה לוינסטון צרציל ולטומכוי, א.ס.), המוכנים יצא למלחמה על ארץ אורת מבל להתחשב במנוחה, אולם יש לשפוט מהעמידים אל הקיר או לתלותם... מעולן לא היה ראש ממשלה בהיסטוריה של אנגליה דוגמת מר צימברליין, שהשיג בתשעה חודשים הישגים כה רבים עם ימוסלביה, איטליה ועם היטלר מינכן.

The Times, 15.12.1938

מוסקבה, אמנים תקפו את הממשלה, אך בהצעעה זכה דיליה ברוב נורף אפלו מוח של צימברליין. 543 בעד, 75 נגד.¹²

לא עברו אלא שישה ימים מיום חתימת ההסכם והסעיפים הטריטוריאליים שבו הופרו. הוועדה הבינלאומית, שאמורה הייתה להתוות את הגבולות המדוייקים של מה שנותר מצ'וסלביה, התכנסה

העצמית שהציג הפרלמנט הבריטי. אפיליו לתבוסתנים מסנוו של בונה, שבחר לא לחתות חלק בדין, היה ברור שצՐפת, במעשה הגבידה כלפי הציגים, כורה לעצמה במו דיה ברר קבר. בנגד צימברליין, לדידיה לא היו כל אשליות באשר לנטואות הנסיבות מעשי הסקם מינכן, אותן הגדר בציינות רואה: "des propositions précises et... d'application immédiate et pratique

¹² את נאומו המלא של דיליה, ראה Le Temps 5.10.38.

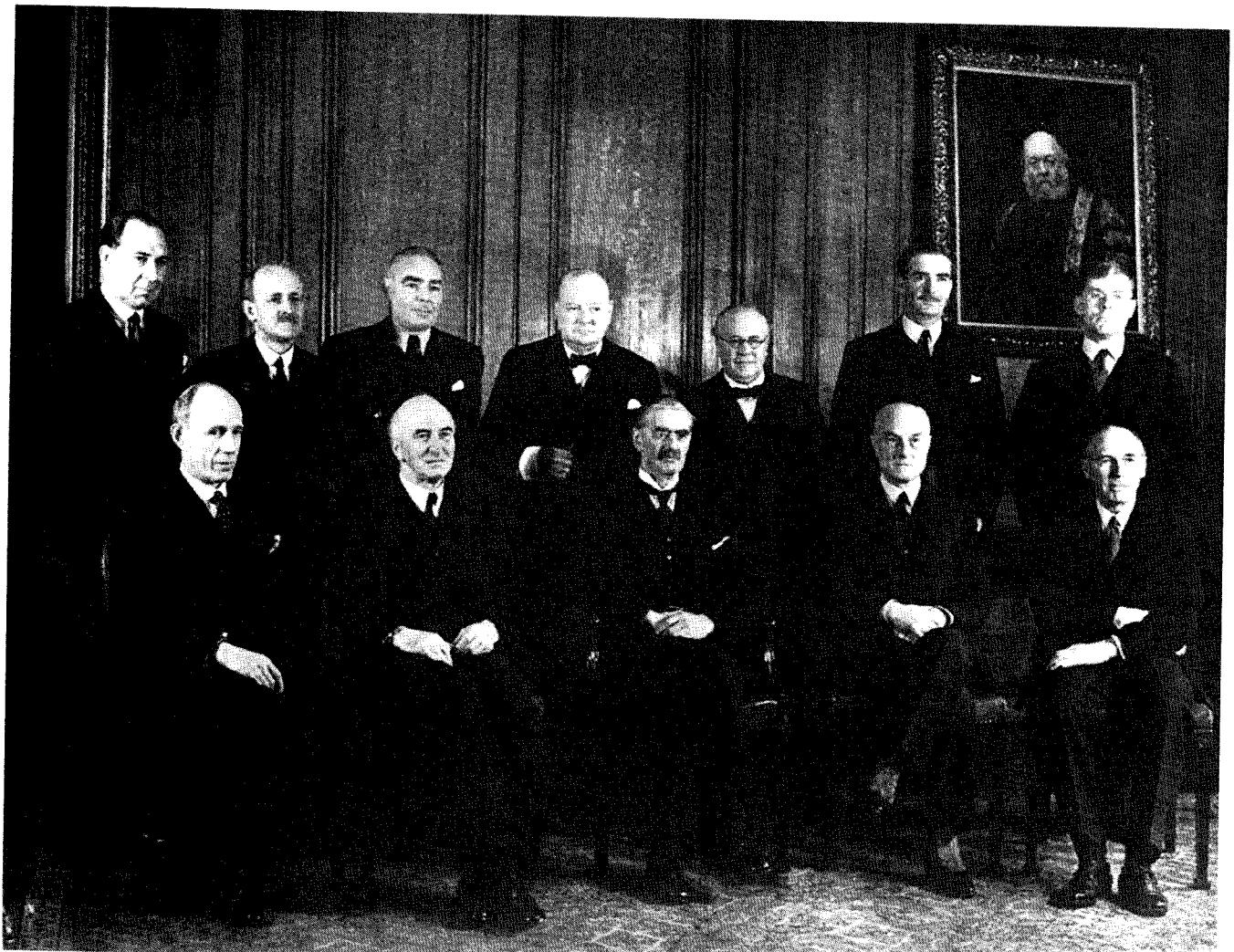
נתונה לחסדיינו של פושע מועד. זה היה "השלום עם כבוד"
Peace with honour.

הרפובליקה השניתה, שῆקה על חורבותיה של צ'כוסלובקיה בראשותו של אmil החה (Hacha), החזיקה בעמד 105 ימים, עד ה-14 במרץ 1939. בתאריך זה כבש הורמאכט, ללא צורך בירייה אחת, את הגדר שנוטר מצ'כוסלובקיה. בשעות אחר הצהרים של ה-15 במרץ 1939 בא היטלר בשער טירת חרדשין, ארמון מלכי בוהמיה, עלה לחדר עבדתו של אדוורד בש, התיישב, ורשם על שולחנו של נסיא הרפובליקה את המשפט: "צ'כ'" טלבוקיה חדלה להתקיים".

ברלין. הגורמים הציגו אולטיימטים, הטרופטים והבריטיים נכנעו מיד, הנציג האיטלקי היסס, הכספי התנגד, הצעה עברה, ומן הרפובליקה הצ'כוסלובקית לא נותר אלא גדם מרוסק. צ'כוסלובקיה איבדה רבע משטחה, את כל הנכסים האסטרטגיים, כולל "קו הביצורים הטוב ביותר באירופה", דברי הרמטכ"ל הצבאי הגנרל גמלן, ואת "פוטנציאל המלחמה" שהה כפוי לשזה הוגדר על ידי הגרמנים, ואשר היה אחד מעידי "התוכניות היוקה".¹³ צ'כים היו לגולמים בארץם הם, בני עروبיה של גרמניה בחבל הסודטים. צ'כוסלובקיה איבדה חלק ניכר מחומריה הגלם האסטרטגיים שלה, בין היתר 73 אחוזים ממרכיבי הפחים והליגנטים, 70 אחוזים ממפעלי הבזול והפלדה, 80 אחוזים מן הטקסטיל, 75 אחוזים מן הרכבות, 86 אחוזים מייצור הכימיים והזוכרים, 40 אחוזים מייצור העץ ו-70 אחוזים מייצור החשמל.¹³ תוך שבוע ימים הפקה אחת המדיניות העשירות והחזקות באירופה ליישות מסוימת כלכלית, ללאeba, לא יכולה להגן על עצמה, נבדת בידי בעלי בריתה,

קבינט המלחמה של צ'מברליין (נובמבר 1939).
מיד עם כיבוש פולין הקים צ'מברליין "התבוסון הגדול" את קבינט המלחמה והכריז מלחמה על גרמניה.

לדיאלקטיקה של השוואת היסטורית

ארץ כי אביה עליה חרב.. ולקחו עם הארץ איש... ונתנו אותו להם לצפה.
וראה את החרב באה על הארץ ותקע בשופר והזהיר את העם.

ושמע השומע את קול השופר ולא נזהר ותגובה חרב ותקחחו, דמו בראשו יהיה.
חזקאל ל"ג, ב' ז'

עם זאת, לזכותם של הציכים ייאמר לפחות שלא היה להם מי ללמד, והטרגדיה שלהם הייתה בבחינת תקדים ההיסטורי. אמונם בתובשותן של פוליטיקאים ובוגדנותם של בעלי בריתם הם חלק מסדר היום העולמי משוחרר ההיסטוריה הכתובה. אך, יש להודות שהמקורה הציני ראיוי לשיקרא קלאס, כיון שבתו בו יהודיו כל המרכיבים שהביאו בשילובם לאסון הגדול ביותר בתולדות האנושות, למלחמת העולם השנייה, שבתיה קרובה ל-50 מיליון קורבנות, יותר מאשר'ם המומותnis בכל המלחמות בדורותיהם של היהודים. אין אומה שהקריבה יותר מזו העם היהודי. בין שישה לשבעה מיליון, יותר משני שלישים מכל יהודי אירופה, השומדו באוריגינה ההיא של תאות רצח חרושתי לשם. צפיו היו אף פעם יהודים, יותר מכל אומה אחרת, ישנו את לחיי ההיסטוריה, ויחקקו אותם בחרט של ברזל על לחם לבם.

עולם ישראל, תחת המسوואה האوروוליאני של "תהליך השלום", מתמידה כדי שכפאה שבריצת עמוק אל מלכודות המוות של גבולות 1967. תופעה זו של התפרקות מוצאתת מתכליות הקיום הלאומי לא ניתן להסביר אלא כביפויו לאונמלה היהודית, המכובבת בעת ובוניה אחת מזאנטיימות והאוטואנטישמיות – הכלאה קטלנית הנושאת בחובה את מגנון הרשות העצמי, תופעה שכאמור זוקקה לKENIMIDA נפרדים, שכן אין לה אח ורע בקרב העמים.

עיקרי השוואת ההיסטוריה מתייחסים אל אותו שלב בו המדיניה חולכת ומאנבדת את תכליות קיומה הפיסי והרוחני. במצב זה קשה BIOTER לאמוד מה קודם למא: אובדן גבולות בני הגנה ההורפים את המאבק באויב לעמידה הירואית אך חסרת סיכון, או התפרקות מגבולות בני הגנה בשל דמרלייזציה רוחנית הפוגעת באינסטינקט ההישרדות של האומה.

השוואת שלhalten ויערך אףoa בשני מישוריים:

- א. מאzon הכוחות בטרם אובדן גבולות בני הגנה.
- ב. תובשותן רוחנית ופוליטית כמוין לאובדן גבולות בני הגנה.

מאזן הכוחות

גבולות ביטחון

הנס מורגןטאו מקדיש את המבוא בספרו הנודע¹⁴ לציון הגורמים הקבועים (Permanent Factors) עליהם נשענת עצמה מדינית.

Nלוגיה ההיסטורית בין שתי מדיניות הנבדלות זו מזו במשתנים ובמים מספור היא מורכבות יותר. אולם, על דרך השוואת בין ציכוסלובקיה של שלהי שנות ה-30 וישראל של שלהי שנות ה-90 מונחות שתי אבני נף נוספות. האחת היא היעדר פרטפקטיבת ההיסטורית לגבי מדינת היהודים, והשנייה היא האנומליה היהודית, הדורשת קניימידה החורגים מן המקבבל בקרב אומות מותוקנות.

צ'כוסלובקיה, כישות ריבונית, נמחקה מן המפה ב-15 במרץ 1939. תאריך מכריע זה הוא נקודת המוצא בחינת התחליכים שהביאו לחיסולה של הרפובליקה הצ'כוסלובקית, שעיקרטם הסכם מינכן מה-30 בספטמבר 1938, ובಗודתן של בריטניה וצרפת שעשו יחד עם הטילר לחיסולה של בעלת בריטן.

לעומת צ'כוסלובקיה, ישראל לא בלבד שהוא קיים, אלא שהרווחה הכלכלית מעניקת לאזרוחה אשליה של בטיחון ושגשוג, המסתירה מעניין רבו של הציבור את העובדה שמדיניותם עלתה על מסלול של איובוד לדעת לאומי, וכי רק מהלך רדיקל ובלתי צפוי (כמו מלחמה רבתית) עשוי לשנות את גורדייה הקטלני של ההיסטוריה. מכאן שחדיו בסוגיה, המוביל למסקנה כי דינה של ישראל להיעלם, נושא אופי מקרים ממשו, ועל כן הוא יוצר מנגנון הגנה השמים לאל התייחסות רצינית אל המצב לאשרו. מה שנותר הוא דיסוננס קוגניטיבי שעריך: ככל שאתה טועה יותר, כן אתה מוסיף ומתחפר מהחורי טעויותך.

עם זאת, ועל אף השוני הרב שבתנאים ובמציאות של שתי התקופות, קיימים ועומדים בסיס השוואת בין שני המקרים ההיסטוריים תנאי יסוד אובייקטיבים לחורבן לאומי, שהדמותם בינם מצטרם. ישראל, כפי שיוצג בהמשך המאמר, חוזרת על כל המשגים שעשתה צ'כוסלובקיה, ועוד מוסיפה עליהם נוף מקורי משלה. זאת, ברוח קביעתו של קרל מרקס: "ההיסטוריה חוזרת על עצמה, פעם כטרגדיה ופעם שנייה כפארסה".

התנהגותה של ישראל היא אפוא עדות מובהקת לכשל המבני, השם לאל את העיקרון של תהליכי הלמידה: הוצאה לחקים ווישום. הנה כי כן, היגיד הנודע של סנטיאנה: "אליה שאינם זוכרים את העבר נודנים לחיותו מחדש", יותר משהוא תרעה, הוא בבחינת סיכום נוגה, בדיעבד, במצבם של עמים המסרבים בכל תקופה ללמידה את לחיי ההיסטוריה.

Hans J. Morgenthau, "Politics among Nations", N.Y. 1968

גרמניה

כבשו ע"י גרמניה עד 7 אוקטובר

לידון של גבולות

כפוף למשאל עם

מפת ציכוסלובקיה אחרי מינכן
החל בוהמיה ומורביה, עיקרה של המדינה הציכוסלובקית, היו, אחרי האנשלוס במרס 1938, בבחינת מובלעת בתוך הריך הגרמני. אולם, מובלעת זו הייתה מוקפת ברובה בהרי הסודטים – נכסים אסטרטגיים רבי עוצמה – אוטם ביצורו הציכים, מואמות היבט ומצוידות במיטב האמלץ' של העת ההייא. לרומנס לא היה כל סיכוי פרוץ ביצורים אלה, ומטה הורומקט ידע זאת. לרוע מולן של הציכים, חבל הסודטים היו מושבבים בעיר ובמיוחד גראמי, אשר מושבנה של האומה המדלה והאלימה ביותר באירופה. היטלר נימל עבדה זו בפסווה של דרשה לזכות התדרורה העטמי, ובעודית מינכן (30.9.38) קרכעו כל הסודטים מן הרגמאניה ומן הונגריה. שיאבה באונן זה גבולות בני הגנה, ונושפה חסרת ישע מל אובי. ואכן, מק' שישה חדשים – 15 במרס 1939, כבשו הגרמנים, מבלי שירו ולוי ריה את הנדם המשורש שנוצר מאות הדמוקרטיות העשרונות והחזקות ביבשת. ציכוסלובקיה חולה להתקפים.

רוחבה ואורך של המדינה: 200 על 760 ק"מ. קלומר, יחס של 1:3.8 בקירות. פירושו של דבר גבולות ארוכים במיוחד, המקשים ומייקרים את מערכת ההגנה. ציכוסלובקיה של שנות ה-30 מוקפת מכל צדדיה במדינות אויב בדרגה זו או אחרת של עוניות (למעט גבול קצר עם רומניה), כאשר המשותף למולן (גרמניה, פולין והונגריה) הן דרישות טריטוריאליות. כך למשל בוהמיה ומורביה, שני החבלים המרכזים ייחדו את צ'כיה, הם בבחינות מובלעת בתוך הריך הגרמני, בעוד רוב שטחה של סלובקיה, שנקרעה מהונגריה לאחר מלחמות העולם הראשונה, גובל בהונגריה – עד מתמיד לרווחניים המדראי. עם בעלי בריתה הצאבים, צרפת ובריה"ם, אין לציכוסלובקיה גבול משותף, ולהסרנו גיאוגרפי זה תיוודע חשיבות מכרעת בימים הקורטיים עבר ויעידת מינכן.

הנכש האסטרטגי הקרקעי של ציכוסלובקיה הוא ורק הרים הסודטים, המפריד בין מקור האיים העיקרי – גרמניה. הרי הסודטים מבוצרים היטב "קו מז'ינו הרטו", שהוא העתק משופר של קו מז'ינו המקורי. אולם, בזאת מיקומו בין רכסים הרריים, כושר ההגנה שלו עולה לאין שיעור על קו מז'ינו הטרפני.

אונדן הסודטים וביצורייהם פירושו אובדן גבולות בני

ההריבר הקבוע על החשיבות המכרעת לעצמת האומה, בתפיסתו של מORGנטאו, והוא אופאים של גבולות המדינה הנזרים מגודל השטח כעומק אסטרטגי, מבנה השטח, והיכולת להגן עליו באמצעות מכשול טבעי. מכאן, גבולות בני הגנה הם תנאי להשיזותה של אומה בסביבה עיינית. למוטר צ'cin, שקיעה בסיסית זו של מORGנטאו היא הנחת יסוד המאחדת את כל ההיסטוריה וההוגדים הצבאים מטוקידיזס ועד לידל הארט.

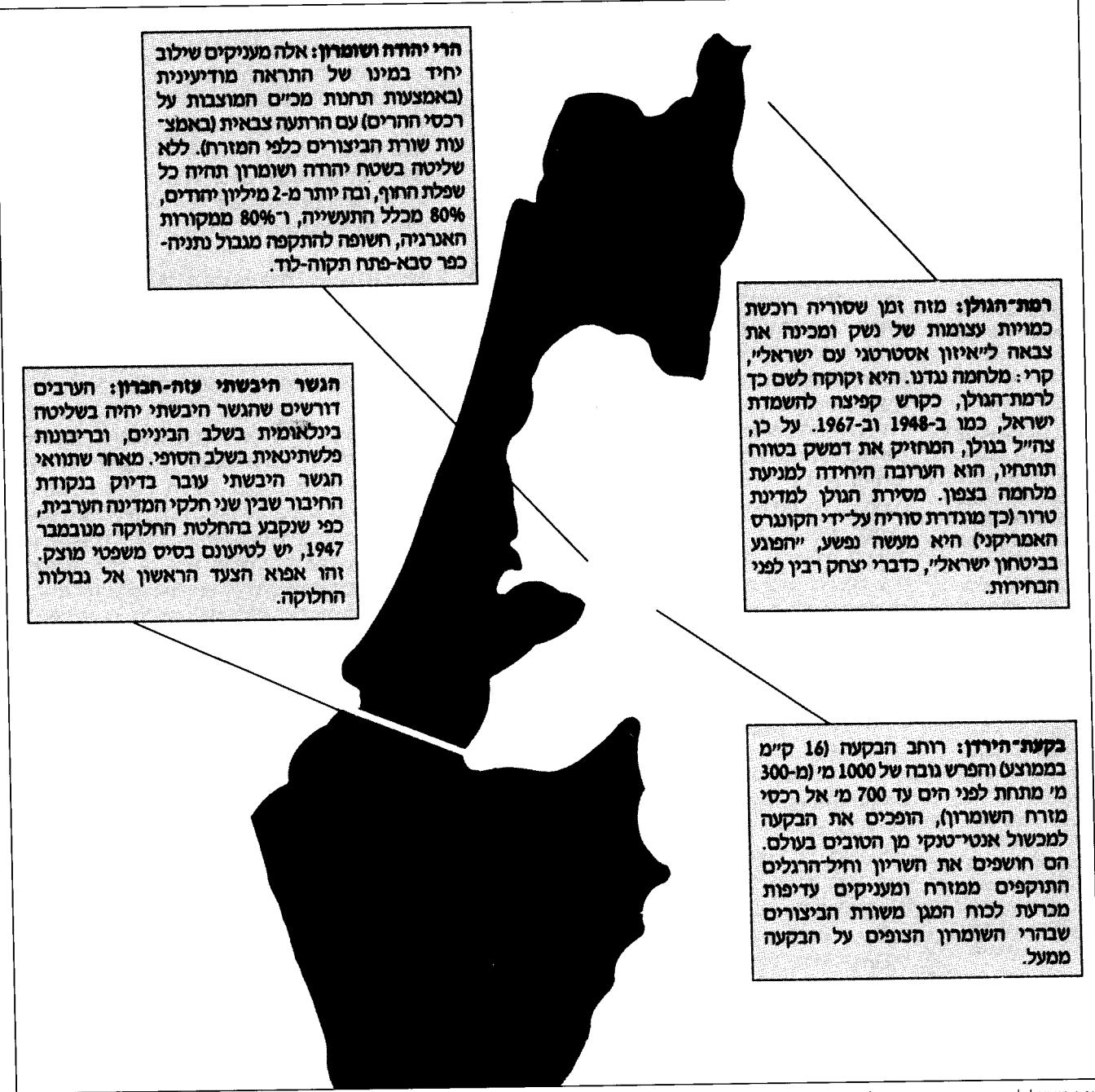
ציכוסלובקיה ושראאל הן שתי דוגמאות בעידן המודרני, של מדינות קטנות הניצבות מול אויב העולה עליו בכל מרכיב של מאזן הכוחות: עוצמה צבאית, שטח ואוכלוסייה. במצב זה, לא זו בלבד שבגבולות בני הגנה הופכים למכלפל כוח מרוכז, אלא שהם תנאי לעצם קיומה של המדינה. היה זה שמעון פרס, תלמידו המובהק של מORGנטאו, שלאחר שניתח את סוגיות המותנים הضرור של מדינת ישראל באוזר המרכז, כתוב: "לא גבולות בני הגנה, צפוייה המדינה להכחודה במלחמה"¹⁵, והיה זה אבא אבן שהגדיר את גבולות ה-4 ביוני 1967 כ"גבולות אוושוויץ"¹⁶.

ציכוסלובקיה

מחנית גבולות ביטחון, מצבה של ציכוסלובקיה היה קשה. המרכיב הבולט ביותר היה היעדר פרופורציה בין

¹⁵"כעת מחר", הוצאה כתר, ירושלים, 1978. הפיק: תשתיות שלום ולביטון, עמ' 215-262.

¹⁶בראיון לד שפיגל, יוני 1968.

מפה ישראל לאחר יישום הסכמי אוסלו

הגולן בצפון המדינה, הם נכסים אסטרטגיים קרקעיים
שבשלדייהם תיוותר ישראל ללא גבולות בני הגנה. מצביה של
ישראל חמור בהרבה מזה של צ'יכולובקה, וזאת לפחות
משני טעמים:

A. המרחק מהרי הסודטים אל מרכזו בוהמיה (פראג)
היה בכל זאת עשרות ק"מ. כך, למשל, המרחק
הकצר ביותר בין פראג לבול החדש לאחר מסירת
הסודטים יהיה 80 ק"מ. מרחק בלתי מבוטל לנוכח

הגנה, והוא משול אפוא לחיסולה של צ'יכולובקה, כפי
שאכן קרה לאחר 1938.10.1.10.
לروع מולם של הצ'יכולובקים, עיקר האוכלוסייה של
חבל הסודטים מרכיב מגזרים, מיעוט אירופאי גדול,
השואב את עצמותו משיקות אנטינית לאויב מוצהר של
הרפובליקה הצ'יכולובקית.

ישראל

מצביה הגיאוגרפי של ישראל אינם טעון פירוט. די אם
יאמר שרכס הרי יהודה ושומרון במרכז הארץ, ורמת

חויריות הפרט זוכות ההתארגנות המקונת לו מכוח המשטר הדמוקרטי, הוא מרשם להרס הדמוקרטיה מבפנים.

עליתו של היטלר לשולטונו, בתחילת 1933, העניקה תנופה רבתה לנאים הגרמנים בציוסלובקיה. תוך זמן קצר הם זכו לגיבוי פוליטי של מעצמה מרכזית באירופה ולמיומו כספי רחב-היקף לצורך פעילותם, והממשלה בפראג לא יכולה עוד להוציאים אל מהচזע. השלב הראשון היה הקמת מפלגה נאצית בראשותו של קונרד הנליין (Henlein), שוגבשה באוקטובר 1933 לóżות האלאומית של הגורמים הסודטים (SdP). המפלגה צמחה במהירות לקראת הסודטים (SdP). למropaה ההתמודדות בבחירות הכלליות במאי 1935. למropaה האירונית, מן הבוחרות עצמן יוצאה ה-SdP כמפלגה הגדולה ביותר בציוסלובקיה. זאת, ממש הפלגנות שקרהו לאורים את האלקטואאט הציוסלובי מחד גיסא, ומהתייעבות הגרמנים כאיש אחד אל הדגל הנאצי מאידך גיסא. מוצע לעצמות הרבה ולגביהם התפקיד של היטלר,فتح הנליין את המים עם משלחת צ'כוסלובקיה בדרישה מפתיעה: על פראג להפנות עורך לחבר הלאומים ולדמוקרטיות המערביות, ולבכוו אוריינטציה על ברלין כנתחת יסוד מדינית. למוחר לציין שדרישה מופרכת זו, שהייתה ממוטת את תכלית קיומה של הרפובליקה, נדחתה על ידי פראג, אלום עצם הדרישות מצינה את החלטמה מוחיקת הלכת בהתקומות היוזד האירוני של המיעוט הגרמני.

כוח האש, הטווח והדיוק המוגבלים של אמל"ח משנות ה-30.

ב. ריכוז האוכלוסייה של גוש דן, ובهم 70 אחוזים מכל האוכלוסייה היהודית במדינתה, וכן אחו זומה של אמצעי הייצור, נמצאים בטוחה אפס מן "הקו הירוק", שאליו או בסמוך לו תיאלץ ישראל לסתת בשלב הסופי של "תהליך השלום". זאת, כאשר ביצוע האמאל"ח של שנות ה-90-60 עלולים לאין שיעור על מה שהיה מקובל בשלהי שנות ה-30. ושוב, היה זה שמעון פרט שהיטיב להגיד את הצפי לקרים אם ואשר תיסוג ישראל אל מבואות כפר סבא וראשון :

היעדר מרחב טריטוריאלי מינימלי יעמיד אותה (את ישראל) במצב של אי-הארתעה מוחלטת... ויצור אצל העربים תשואה שלא יהיה ניתן לבור עליה, לתקו"ן" אותה מכל העברים להכחיד את המדינה היהודית"¹⁷. האסטרטגייה הערבית תשאף גם להבא לנצל את נקודת התורפה באסטרטגייה הישראלית, פרישת צבא המילואים בזמן המלחמה ממש, ולמנוע פרישה זאת על ידי מתקפת פטע, או מתקפה בהתראה קרצה לישראל.¹⁸.

מיועט איראני

ציוסלובקיה: הגורמים הסודטים

הגורמים הסודטים היו את העילה המרכזית לפירוקה של מדינתם, בכל המרכיבים המבנאים בקיומה של הרפובליקה, אשר צרו את המשזה הקרטית לחיסולה הסופי של צ'כוסלובקיה. הם אףאו הדוגמה הקלאליסט של איראנטה. להן המרכיבים העיקריים:

1. **מיועט השישי אנתג'ת למעצמה שננה שהיא אויב מדינתו.** הגורמים הסודטים היו בשר מבשו של האומות הגדול, האלים וחוץ ביותר באירופה – גרמניה.

2. **מיועט המჰזיך בידיו אמצעי ייצור וביס.** 3.5 מילוניים הגורמים החזקו בידיהם קרוב ל-50 אחוזים מכל כלכלת צ'כוסלובקיה, וזאת בעיקר בחומר גלם (ראה לעיל את רשות האובדן הכלכלי לאחר מסירת חבל הסודטים לגרמניה).

3. **מיועט השוכן בחבלי הגבול של המדינה בסמכות פיסית עם האויב.** לא זו בלבד שחבלי הסודטים נושקים לבול עם גרמניה (ואו-סטריה לאחר האנשלוס), אלא שחבלים אלה הם גבולות ההגנה המבוצרים היחידים שיש לצ'כוסלובקיה מול האיים הגרמניים.

4. **מיועט גדול שהוא מסה קריטית בדמוקרטיה.** הגורמים היו 23 אחוזים מאוכלוסיית צ'כוסלובקיה. מיועט בהיקף זה, המיטיב לנצל את

¹⁷ ביאנוו לגני אשד, דבר

27.6.75

¹⁸ "icut מחר", שם.

הקוואליציה "הימנית", ר'יל, טרחת להעלות אל דוכן הכנסת מעשה זה של בגידה בעיליל, החותר מחת תכילת הקיום הלאומי של ישראל.

ערבי יישראלי מוחווים קרוב ל-20 אחוזים מאוכלוסיית המדינה, יחד עם ערבי יש"ע, 46 אחוזים מכלל אוכלוסיית ארץ ישראל המערבית. די בנסיבות אלה בלבד על מנת לקבוע כי ברוב מרכיבי המשנה הקריטית של אירדנטה, מצביה של ישראל היום גורע ממצביה של ציכוסלבקה ב-1938.¹

1. בדומה לזיהת הגרמנים הסודטים לעצמה זרה, ערבי הארץ ישראלי הםبشرה של האומה העברית, הגוללה 50 מיליון באוכלוסייה ו-500 מיליון(!) בשטח מן היישות היהודית. בדומה ליחסה של גרמניה כלפי ציכוסלבקה, מאוחז העולם العربي ברצונו להשמדת ישראל.

2. כאמור לעיל, הרי יהודה ושומרון, ובמידה בלתי מבוטלת חבל עזה, הם הנכסים האסטרטגיים הקיימים של ישראל. חבלים אלה מאוכלסים ברובם המוחלט בידיות אירדנטית.

3. הדמוקרטיה הישראלית היא כלי רב עצמה בידי האירדנטה הערבית, הן זו של העربים אזרחי המדינה והן של אש"ף, איש איש בדרכו. בעוד אש"ף מוחיב קונסטיוציונית ופוליטית לחורבנה של מדינת היהודים, שאותה נועד לרשת בארץ ישראל המערבית, תומכים ערבי יישראלי בכל מעדים ביעד זה. המפלגות הערביות בכנסת מזוהות במוצהר עם אש"ף, ותפקידן הוא לחותר להרס קיומה הלאומי של המדינה מבעניהם, כשם שעשתה זאת האירדנטה של הגרמנים הסודטים. בשני המקרים מדובר במפלגות הנחות מייצוג פרלמנטוריסטי, בעוד מחותן כל שורת מזחאר בידי אובי המדינה.

4. בהיבט אחד בלבד שופר מצביה של ישראל מזה של ציכוסלבקה: הפעם הכללי והטכני-מדעי (מכפיל כוח רב עצמה על סך שנות 2000) של ישראל לעומת מעצמה אירדנטה ערבית הוא מכריע, וכן בינוים כל מקום להשווה (התמ"ג של ישראל, בשיעור 100 מיליארד דולרים, גדול פי 16 בקירוב מן התמ"ג של היישות הערבית בישראל, שהוא 6 מיליארד דולרים. הנתונים הם לשנת 1997).

אולם, המקורה היהודי חמור לאין שיעור מן המקורה הציכוסלבקי בסוגיה הלاؤטנית. שכן, עיקר ההשווואה ההיסטורית בין שני המקרים הוא: ערבי יישראלי והגרמנים הסודטים. מעיל ראשם של הציכוסלבקים לא הייתה תלויות הרבה דמוקרטס בדמותו "המדינה הפלשתינית". עיקרו הגדרה העצמית, שהעניק גיבוי "מוסרי" לתביעות הגרמנים הסודטים, נועד לצירוףו של החבל לריך הגרמני. שונה לחלוון היה סוגיות "המדינה הפלשתינית". אש"ף, שהוקם בידי נاصر ב-1964, נועד למלא שלושה תפקידים: א. ביטול הלגיטimitiy של הקיום היהודי בארץ ישראל. ב. הרס רקמות החים של ישראל באמצעות טרור חסר אבחנה וקטלני ככל האפשר. שני מרכיבים אלו באים לידי ביטוי גלוי ומוצחר באמנה הפלשתינית. ג. הפיכתה של

היה זה מיל' הוודגה, ראש הממשלה הסלובקי, שפעל ללא לאות לרצויו תביעותיהם של הגרמנים הסודטים עוד ב-1935, כאשר היה ברור ויודע שמלגתנו של קורנראד הנליין היא שלוחה של המפלגה הנאצית. העיקרון במומי'ם שניהל הנליין עם הוודגה היה לדוש תמיד יותר ממה שהוצע. באופן זה זכו הגרמנים הסודטים באוטונומיה מלאה למשה, וניטוקם של חבלים הסודטים ממדינת האס התקבל בקרב בעלי בריתה של ציכוסלבקה, לדבר מובן мало.

האוטונומיה התרבותית של הגרמנים הסודטים הייתה מוחלטת. כבר בראשית שנות השישים,(Cl) מולם זמן רב לפני המשבר של 1938, למדיו 96 אחוזים מילדייהם בתמי ספר גermans (433,000 מושך). הייתה להם מתחנת שידור משלהם, וכן 12 אחוזים זמן שידור בתנות היציבות והסלובקיות, ושלוש אוניברסיטאות (בתוךן שני טכניונים). כל הספריות באזורי הסודטי היו על תורה הגרמנית. עמדו לרשותם 63 עיתונים יומיים ו-143 שבועונים. רובם תמכו בנאציזם, הטיפו להיפרודות מדינת האס, והחל משנת 1935 רובם נרתם לשירות התעמולה של גבל¹⁹.

על חלקס בחורבן הרפובליקה הצ'כית זכו הגרמנים הסודטים בפרס נאה. אמנס, החל מרץ 1939 צ'כיה (שהופרדה מסלובקיה) הפכה לפראטקטווארט גרמני תחת שלטונו של קונסטנטין פון ניראטר (Neurath), אך למעשה נוהל השלטון בידי מנהגי הגרמנים הסודטים ארנסט קוונדט (Kundt) וקרל הרמן פרנק.

ערבי הארץ ישראל

שבת, ה-14.12.1996 קיימו ערבי ישראל את וידתם בנצרת. הוועידה אורגנה על ידי "ויעדת המאבק העולמי לענייני האוכלוסייה הערבית", גוף תחרני ובלתי חוקי בעל שליטה מוסדרת עם השניס, והוא עתה מעין ארגון גג של ערבי הארץ. החחלה העיקרית שהתקבלה מהאחדות, ועוד מחיות כפיים סוערות, קובעת שהוועידה "נעודה להשג את זכויותינו הלאומיות והיוומיומיות במדינת דמוקרטית של כל אזרחיה". קרי: חיסולה למעשה של ישראל כמדינה היהודים.

אורחי הוועידה היו קונסולים זרים, שר המשפטים של דרום אפריקה, וכן נציג האו"ם למעןת אפליה של מיעוטים. בראש משלחת נרחבת של השמאלי הירושאי عمדה גב' שולמית אלוני.

הוועידה קראה להקמת מדינה פלשתינית שבירתה אל-קודס (רוב הדוברים דיברו ערבית או אנגלית). היא קראה לשתי"פ של "כל הכוחות הדמוקרטיים מחנה השלים", ניתנה בחריפות את ראש הממשלה בימיון נתניהו על מדיניותו, והביעה את התנגדותה הנחרצת ליהود הגליל, לאורך כל דברי הנואמים עברנה נימה של איום גלוי כלפי "ממשלה הפלשתינית העשויה יד אחת עם כוחות השחרור הקלריקלים (המנוח הסטיליניסטי שగור עדין בפיים של הדוברים, שבחלקס הם פליטי המפלגה הקומוניסטית). הדוברים נזהרו שלא להזכיר את הטרמא "מדינת ישראל". הביטויים המקבילים היו "המולדת" (הפלשתינית) ו"הארץ" (הפלשתינית), או בהקשר של גנא: "ישראל".

הוועידה וחחלתויה אוזכרו כלآخر יד בעמודדים הפנימיים של העיתונות. אף לא חבר נספח אחד של

¹⁹נתונים על מידי האוטר נסחה של הגרמנים הסודטים, ראה: "Jürgen Serke, Bohemische Dorfer", מבוא, עמ' 13-2

עוזרה וסיווע זו לזו". ברית זו, בין מעכמיה אירופית לבין דמוקרטיה רבת עצמה במרכז אירופה, הייתה הציג המרכז להסדר הביטחון האירופי עליו סבו כל שאר ההסכם והבריות. כגון: הברית האנגל-צרפתית מהחייבת את אנגליה לצאת להגנתה של צרפת, הברית הפרנקו-סובייטית, הברית הפרנקי-פולנית, הברית הסובייט-צ'כוסלובקית, וכן ההסכם המשולש (Little Entente) הנזכר לעיל.

הצרפתים הערכו זאת היטב. בעקבות האשלוט של אוסטריה במרץ 1938, וההתעצמות הגרמנית כתוצאה מכך, פקד צעוז את אירופה, אשר ביסס בתרור שאת את מעמדת של צ'כוסלובקיה כנגד הפינה להסדר הביטחון האירופי. וכן, ב-14 במרץ 1938 ראה לנכון לאו בלים, ראש ממשלה צרפת, לצאת בהכרזה נחרצת ש"צՐפת מחזיבת להסכם בין צ'כוסלובקיה ותקיים את התיחסותה במלואה". אחת החזרות הראשונות של דלדייה, שירש את בלים, הייתה (ב-12 ביוני): "ההסכם עם צ'כוסלובקיה הוא קדוש ועלינו לקיימו במלואה". בולם ודלאיה ידעו מה שם אומרים, שהרי אילו עלו נגזר מהסלמת הסיכון הגרמני, היה עליהם לגייס מיד את צבאים. אולם, העורף המזוקק של 40 דיביזיות דיפלומטי נבון ביותר, שכן ביסודותם מיטב החימוש, צ'כוסלובקיות, מאומנות היבט ומצוידות בmeticulous, שחרר את צרפת, נתונה במסגר כלכל חמור, מן הממעטה הכספי שבגייס מקין של מיליאום.

אמנם, מערכת הבריותות המתוואר בזה ("פקטור מניה"), כפי שצייניקנים כינויה בעת הhai) קרסה בשעת המבחן הקリスト של מינכן, אך בעת שחתרמו הצ'כוסלובקים על ההסכם עם צרפת, הם זכו במכפיל עצמה ממדרגה ראשונה. היה זה, מבחינתם של מסריק ובש, מהלך דיפלומטי נבון ביותר, שכן ביסודותם עמד אינטראס מדיני משותף מול הסכנה הגרמנית.

כאמור לעיל, מבחיננה של צרפת היה להסכם עם פראג חשיבות מכרעת. "קו מז'ינוaktori", כפי שקראו ביצורי הסודטים בפריס, היה המשכו של קו מז'ינו המקורי והיווה יסוד איתון בתכנון האסטרטגי של צרפת. גם על פי הערוכות זהירות ביתור של המטכ"ל הצבאי יכול הצבא הצרפתי לעמוד מול הורמטן פרק זמן שבין ישיה שבאות עד וחודשיים, זמן די והותר על מנת לאפשר לצבא הצבאי לפתח התקפה רבת-哀ור הריין, וללמוד את האגרננס פרק מעורר חלהנה הנבע ממצבגה גיאו-פוליטי: מלחמה בשתי חזיות. וזאת עוד, במקורה של תרחש גרען, שהרי על בסיס ההסכם עם צ'כוסלובקיה היו לפריס שלושה הסכמים נוספים לשיתוף פעולה: עם אנגליה, עם ברית'ם ועם פולין, ואלה היו אמורים להיכנס לתקופם מיד עם היכנס לתקופו ההסכם הצבאי-צ'כי.

מאייד גיסא, כל התרונות הרבים הנובעים ממערכות הבריותות, כפי שתוארו, יגוזו ויהפכו עד מורה למכשולות, אם עמדו התווים לכל המערכת המסעגת הזאת, ברית צרפת-צ'כוסלובקיה, יקרו.

ישראל

אין כל מקום להשוואה בין מעמדה של ישראל לזה של צ'כוסלובקיה כאמור פינה בהסדר ביטחון אזוריו. בסוגיות הסכמים ובריותות ישראל היא ביטוי נאמן של הפסוק "עם ²⁰"כעת מחר", שם.

המדינה הפלשתינית, העתודה לקום, לשטח כinous לצבאות ערבי לרואת חיסולה של ישראל. גם יעד זה בא לידי ביתוי גלי וሞצהר בתוכניות השלבים של אש"ף, כפי שהתקבלה על ידו בוועידתו בקהיר ביוני 1974, וכפי שאושרתה על ידי הליגת העربית בכינוסה ברាបת בספטמבר אותה שנה.שוב, היה זה שמעון פרס שהטיב להגדיר את הסכנה לישראל מתקמתה של מדינה פלשתינית²⁰:

הערבים מטפחים את הלאומיות הפלשתינית הנפרדת ואת המיתוס של "השבת זכויות העם הפלשתיני" – בשורתה של מדינת ישראל ובמקומה. הם עושים זאת לא כדי לפטור את עמי הפליטים, אלא כדי להחריב את הלאומיות הישראלית, וכך לייצור מחדש מחדש בעיה יהודית בהיקף גדול פי כמה וכמה. התביעה הלאומית הפלשתינית נועדה לבטל את קיומה של מדינת ישראל ולא לחוותצדקה בשלום. בזמן מלחמה היהו גבולות המדינה הפלשתינית קו זינוק מצוין לכוחות נידיים, כדי לפרוץ מיד אל עבר התשתית החיה של קיומם של ישראל, לפחות מיד בחושפ הפעולה של חיל האויר הישראלי מעלשמי ישראל, ולהקיז את דם האוכלוסין על ידי "מוסות של ארטילריה" בסמיכות לקו הגבול.

הנה כי כן, ב-13 בספטמבר 1993 בושינגטון, שמטה ישראל את תכלית קיומה הרוחני והפיזי, והתמהה למעשה על גור דין מוות לעצמה. העובדה, ששמעון פרס היה הכרה המנייע למעשה זה, שיכת לתהום הפטולוגיה, שידונו בקצרה בסיוםו של מאמר זה.

בריתות כמכפלי כוח

צ'כוסלובקיה

אדורץ בנש, מי שרכש לו בזכות פועלו בחבר הלאומים מעמד של מדינאי אירופי בכיר, פעל ורבות לחיזוקו של הבריתות באירופה במטרה למנוע מלחמה בעתיד. ואנו, צ'כוסלובקיה חתמה על שורה של הסכמים ובריות עם מדינות מפתח, כולל חוזה אינטנסיפה עם גרמניה של ויימאר.

שלושה הסכמים בעלי חשיבות מיוחדת, שהבטיחו את ביטחונה של צ'כוסלובקיה, היו ההסכם המשולש (Little Entente) בין בין רומניה ויווגטביה. ההסכם נועד לגונן על שלוש המדינות מפני הרוונישום המד'יארי, שכן חבלים גדולים של שלוש מדינות הברית השתרו על שטחיה הונגריה-ירבתי קודם לפירוקה במלחמות העולם. ההסכם נחתם בשנת 1921, והוא הוכיח את עצמו היבט בשורה של מבחנים, עד אשר קרס עם חיסולה של צ'כוסלובקיה במינכן, בספטמבר 1938.

אולם ההסכם החשוב ביותר, לצ'כוסלובקיה, לצרפת ולAIROPHE כולה, היה "ההסכם הפרנקו-צ'כוסלובקי לסיוע הדדי" שנחתם בולגרנו ב-16 באוקטובר 1925. ההסכם קבוע כי "במקרה של התקפה חד-צדדית על צרפת או על צ'כוסלובקיה, צרפת, ולחופין צ'כוסלובקיה... תגשנה מיד

WHAT'S CZECHOSLOVAKIA TO ME, ANYWAY?

ההסם בין צרפת לצ'וסטולובקיה היה אבן הפינה להסדר הבינלאומי הקולקטיבי של אירופה כולה. הפרתו של הסכם זה היה חייל למוטט בשיטות הדומות את כל שאר ההסכםים, ולהשוו את אירופה המפוארת אל פyi העוזמה הגרמנית, כפי שאכן קרה. שלומה של צ'וסטולובקיה ועוצמתה היו ארוּבה ייחידה במשמעותם של הדמוקרטיות כולם האנצ'ים.

מה לי בכלל ולצ' כוסלובקיה?

Evening Standard 18.7.38

מימיכן, ננטשת ישראל על ידי הקהילה הבינלאומית עם ארבה בראש, ומושלתה למשה לפח האשפה של ההיסטוריה. רק הנכונות לצאת למלחמות מנג, תכננו מבירק של חיל האוורור בהשמדת חילות האוורור של האויב על הקרקע, גבורתו של החיל בשדה-הקרב וכישרונו של המפקד – מצילים את ישראל מכליה.

לאחר מלחמת ששת הימים מתייצבת ישראל (עתה במועד של מעצמה אזורית) כמשולס קדמי על זרכו של האימפריאליזם הסובייטי לעבר בארות הנפט של המורה התקיכו. הנה כי כן, לראשונה בתולדותיה עלה עצם קיומה של ישראל, לכאורה, בקנה אחד עם האינטראקציה אסטרטגי של אריה"ב, אלום גם זאת תוך הסתייגיות רבתות. הוכחה לכך הם חמישת המזקרים וההסמכים לשיתופ פעולה אסטרטגי בין ישראל לאלה"ב שנחתמו בין 1975 עד 1987. בכל ההסכם חסר העיקורון הבסיסי המאפיין ההסכם לשיתופ פעולה צבאי. השיער הסטנדרטי, כדוגמת זה שבין צ'כוסלובקיה לצרפת (ראה לעיל), או השיער הפותח את ההסכם של חברות ברית נאטו וקובע כי "התקופה מזוינית על אחת מוקן... תיחשב להתקפה על כוללי", לא בלבד שאנו מופיע באף לא אחד מן ההסכם, אלא שהאופן שבן הם נוטשו באחדgis את ההפך.

דוגממה לכך היא מזכיר ההבנה לשיתוף פעולה אסטרטגי מה-30.11.1981, הקובל מיד בסעיף הראשון:

לבבד ישבו". והוא נמנית, יחד עם דרום קוריאה וטאיוואן, על המועדון המוצמצם מאוד של "מדינות מצורענות" (ה גם שайн כל מקום להשוויה בין פוטנציאל האיום האסטרטגי על ישראל לזו של שתי חברותיה- למועדונו
). אירור מובהק לנצח עניינים זה הוא הולכת השולל הבסיסית, בשורת ההסכםים לשיטות פעולה אסטרטגי שיש לישראל עם ארה"ב, וראמה להלן.

עכש קיומה של ישראל לא עולה אפוא בקנה אחד עם אינטראס לאומי של מדינה או קבוצת מדינות כלשהי, דוגמתה הציג צרפת'–צ'כוסלובקיה מ-1925, או ברית מדינות נאטו שנסודה ב-1946. שיתוף פעולה עם ישראל הוא לכל הייתר קוגניטורה היסטורית חולפת פרי נסיבות הזמן, כגון הקשר עם צרפת עד כינונה של אלגיריה, או עם ארה"ב עד לפירוקה של ברית'ם.

מעמדה האסטרטגי של ישראל זכה להכרה (מהווסת כל שתהיה) בצרפת לפני 1967. הדבר בא לידי ביטוי חד-פעמי ביום מבצע סייני ב-1956, כאשר ישראל, הנינת מן ההפקר של פרטורי האימפריאליים האנגל-צרפתיים, מביסה את מצרים ומרחיקה מעצמה את איזומי המלחמה לדרום. בנוסף. בשלמי מאי 1967 תועמת ישראל את טעמה המר של ההתקנות הטרופיות והגביגיה האמריקנית בסוגיות המוצר הימי ביום סוף ובעתלו סואץ. מאי 1967 לישראל הוא ספטמבר 1938 לצ'כוסלובקיה. בדומה לקומונת ערב ויעידת

בלתי מוכן למלחמה כוללת ובוחנות מכרעת מול האויב הפורטוגזיאלי. ועיקר העקרונים, צבא שמטותו נמצא על סף מרידיה, שכן הוא רואה בהיטלר הרפטן מסוכן העולם להבאה על גרמניה קטסטרופת לאומית גדולה מזו של המלחמה הקודמת.

1. כאמור לעיל, כוחו של הצבא הצבו-סובייטי במלוא גיוסו מנה 40 דיביזיות, 1.5 מיליון איש בקירוב. הצבא היה מאומן היטב, חדור רוח קרבי, מצויד במיטב האמלה"ח של העת ההיא, ועל המורל הגבורה תעיד העבדה, שבתראגייל הגיסות התביבנו 90 אחוזים ומעליהם מגיסות המילואים. לכיבוש ביצורי הסודטים הזכה מטה ההורמאכט 35 דיביזיות, רובו המכريع של הצבא, וכן נשען למעשה את שאר הגבולות, ובעיקר את הגבול מול צרפת. אולם, גם כך לא האמין הפיקוד הגרמני שיש בכוחו לבבושים את יצורי הסודטים (ראה לעיל). אלא, שאפיקו הערכה זו התבורה כהמעטה מופלת לאחר שהקו נמסר לידיים. אפיקו היטלר הנדפס והודה שכיבוש ביצורי הסודטים היה מעמיד את צבאו "בפני סיכונים חמורים ביותר אותם לא צפינו כלל".²²

מול 23 הדיביזיות בערך התקפי של הצרפתים, שעמדו הcnן לתוךן את אזור התעשייה הצרפתית בדרום מערב גרמניה ביום החמישי לפזרז' מושיע האיבה²³, יכלו הגרמנים להציג בכל יותר 8 דיביזיות, מהן רק 5 ממוסננות. יתרה מזו, בעודם מזינו היה מוקן מזוה שנים, קו זיגפריד הגרמני (החומה המערבית) היה בשלבי הקמה ראשוניים, ולא היה לו כל סיכוי לעמוד מול התקפה צרפתית בנסיבות צבאות מוחצת (ראה לעיל): הערכתו של גנרל וילhelm אדמס, מפקד החזות).

2. כדיוען, עקב אכילים של גרמניה הרא נגשות מוגבלת אל חומרני גלים אסטרטגיים, בעיקר נפט. מכאן שמצויר ימי על הריך עולול היה להיות בחינת מוחלמת מותם במלחמה מודרנית ובפרט להוציא לפועל לוגיסטיות כל אירופית. הנחיתות של גרמניה מול כוחן המשותף של צרפת ובריטניה בתחום זה הייתה מכרעת.

יחסים כוחות בים – 1938

לוח 1

הנתונים מתוך : WORLD WAR II ALMANAC, ROBERT GORALSKI, N.Y. 1981

אניות נושאות סיירות קרב משחתות צוללות			
קרב	מטוסים	צרפת ובריטניה	
163	254	97	12
גרמניה			27
129	22	15	2
יחס	1:1.26	1:11.5	1:6.5
		1:3.8	1:6

הנה כי כן, עם פער אבסורדי ייחס של 1:7 באוניות שטח, ועם נחיתות בולטת במספר הצוללות, לא היה לגרמניה כל סיכוי במהלך המלחמה. וכל זאת בעלי רקחת בחשון את הסבירות הגבוהה של התוצאות העוזמתה של ארה"ב.

1א. שיתוף פעולה בין ארה"ב לישראל, כפי שנקבע במקרה זה, נערך מול האיים שללו ולבטחו של האзор, הנגרם על ידי בריה"מ, או על ידי כוחות הנשלטים על ידי בריה"מ מחוץ לאזור המוחדרים אל האזור.

1ב. (המוכר לנו) לספק זה לזה סיוע צבאי לפחותות של כוחותיהם באזורי העולות להידרשו לטיפול מול האיים הנ"ל.

1ג. שיתוף פעולה אסטרטגי בין הצדדים היו מכוון נגד מדינה כלשהי או קבוצת מדינות באזורי. הוא נועד באופן בלעדי לצורכי הגנה מול האיים הנזכר לעיל.

הנה כי כן, והוא והאינטרס הגלובלי של ארה"ב בזירה התיכון ייגע, מחייב ישראל להקים את דם בניה. אולם, במקרה שהערבים ייצאו ללחמת השמד על מדיינת היהודים, פטורה ארה"ב מלהושיט לה עזרה גם במצב של סיכון קיומי.

אלא, שgas המעת הזה פקע תוקפו עם התפוררותה של בריה"מ, וישראל הופכת מ"נכ"ס אסטרטגי" ל"intelopolיטי". כיאה לנצל, קופים האמריקאים על ישראל את וידית מודיעין, שבה נקבעים העקרונות להשבתת של מדינת היהודים אל גבולות 1967.

מאזן צבאי

צ'וסלביה

בשפטember 1938mana הצבא הגרמני 45 עד 48 דיביזיות. מול צבא זה עמדו 40 דיביזיות בוגיות מלא של הצבא הצבו-סובייטי מהורי היסודות, ועוד 23 דיביזיות צרפתיות הפרוסות מול הגבול הגרמני (15 מתוכן מיישות את קו מזינו) ומתוכננות לתקוף 5 ימים מפוזר מעשי איבה.²⁴

פוטנציאלי הגיסות של צבא צרפת נAMD ב-85 דיביזיות. אל עדים מכרעת זו במאזן הצבאי יש להוסיף את עצמותה של האימפריה הבריטית.

בנויות פוטנציאלי האיים האסטרטגי על צ'וסלביה יש להתייחס אפוא אל המאזן הצבאי של שלושה מעגנים :

1. המאזן הצבאי בין גרמניה לצ'וסלביה + 23 דיביזיות של צרפת;
2. בין גרמניה לצ'וסלביה ולצרפת במלוא גיוסה;
3. בין גרמניה לצ'וסלביה-צרפת-בריטניה.

(כפי שההיסטוריה מלמדת, ניתן להוסיף מעגל רביעי: בין מדינות הציר למלאה עצמן של בעלות הברית, כולל את ארה"ב ובריה"מ השומות לאל כל אפשרות, ولو תיאורית, לניצחון מדינות הציר).

אולם לצורך עניינו יש להתייחס אל גרמניה בלבד, שכן באוגוסט-ספטטמבר 1938 טרם גובשה החזות של "מדינות הציר".

כמו כן יש לזכור שמכונת המלחמה המשומנת של ההורמאכט, דוקטרינת הבליצקrieg וישראלם בשדה הקרב, כפי שמוכרים לנו היום, גובשו בעיקר לאחר הכיבוש של פולין בשלהי 1939. ב-1938 היה זה עדין צבא בשלבי גיבוש,

²¹ראה : A.J.P Taylor, "The origins of the second world war", N.Y., 1964

²²בשיחת עם ולטר ברוקה הרדן, נציג תבר'ת הלאר מיס בדנציג. ראה : .333 Bennett, שם, עמ'

²³דו"ח הרמטכ"ל הרצפה, תי, גנרל גמלן, לראיין Col Ian vin, The Chamberlain Cabinet, binet, London, 1971 עמ'

המספרית בעדיפות מוצעת. כתבה-העת היוקרטית JANE'S מציין טוונ, שמצוות גיחות של חילות האוור הערביים אינן עליה על אחת ליום למוטס, בעוד חיל האויר של ישראל מסוגל ל-5.5 גיחות. במאזן צבא עולמים אפוא חילות האויר של צבאות ערבי ביחס של 1:2.5, אך במאזן הפטנטיאלי הצבאי מסוגל חיל האויר ל-3,000 גיחות לעומת 1,420 של העربים, ככלומר יחס עדין של 1:2. מכך דומה, אם כי במידה פחותה, טוונ העיתון, מצוי בשאר חילות צה"ל.²⁸

על מנת להתגבר על הנחיתות המבנית בכוח אדם בניו צה"ל בעקבו מגיסות מילואים, המהווים לא רק את עיקר כוחו של הדרג הלחום, אלא 70 אחוזים בקירוב מן המספר הכלול של כוח האדם בצבא במלוא גיוסו.

שיטת המילואים היא כורת כלכלי מובהק, שהרי חיל המילואים מהווה 25 אחוזים מכל כוח העבודה בישראל (450,000 מותוך כוח העבודה של 1.8 מיליון), ואחزو בגובה לאין שיעור מזה ברמת המנהל. בצדדיו – תתומנת הכלכלת בתוך שבועות ספורים.

היקפו של צה"ל נאמד ב-610,000 חייל בוגוס מלא.²⁹ ככלומי, קרוב ל-14 אחוזים מכל האוכלוסייה היהודית במדינה. מספר כפוף יותר, יחסית לגודל האוכלוסייה, שהוא השהימדו כל המדיניות כולל במלחמה העולם השנียง, והוא שווה ערך לצבא של 36 מיליון חייל ביחס לאוכלוסיית אריה"ב!³⁰ נתנו זה מהויה הנחת יסוד בכל הערכה של מאון צבאי של ישראל מול אויביה. זאת, כאשר גודל צבאות ערב נערך תמיד על בסיס החלטות הסדרים בלבד. נתונים אלה פותחה דוקטרינה אסטרטגית בת שני שלבים, האמורה להעניק מענה לנחיתות בכוח אדם ובשת:

1. שלב הבלים בו נערך גיס מילואים, ובמהלכו עומד הצבא הסדיר מול האויב בנחיתות מכרעת.

2. שלב ההתקפה בו תוקף הצבא כולם, כולל המילואים, ומעבר את הלחימה לשטח אויב. שלב הבלים הנה כי כן, הדוקטרינה של צה"ל מותנית במילוי שני תנאים יסוד: 1. גיס מילואים בפרק זמן קצר; 2. גיס כל המילואים.

אם לא יתקיים אחד משני תנאים יסוד אלה, תעמוד ישראל בפני סיכון לעצם קיומה. לא זה המקום לנתח בפירות את תקופותה של הדוקטרינה הנ"ל. אולם, יאמר במפורש כי בנסיבות של שליה שנות ה-90-95, תורת האסטרטגיה של צה"ל היא לכל היותר מושאלת לב הנדרת אחיזה במצרים, בשל התפוררות מערכ המילואים. סוד גליו הוא, שצורך גיס מחלוקת נשלחים צווי קרייה לפולגה. ראש א' עצמו היה, בזעמת החוץ והבטיחו של הכנסת (21.11.96), כי בפועל מתיצב רק שליש מכל המילואים של צה"ל. חשבו פשוט מורה אפוא, שכוחו האמתי של צה"ל הנו מחצית מזו המוצג במאזנים למיניהם. גם אם נניח כי בשעת מלחמה ההתיעצבות תהיה גבוהה יותר וגם הנהה זו עלולה להתברר כמשמעותה, נשאלת השאלה מה ערכו הצבאי של חיל מילואים שלא שירת שנים ביחסתו, והוא מואיל בטובו להתייצב לדגל בפרוץ מעשי איבה.

הנה כי כן, ישראל תשרוד, עם שובה אל גבולות 1949, רק אם תיזום מלחמת מנגנון. אולם, לנוכח הת��ותנות הקשה בה מצויה מדינת היהודים, וההיר הפליטי הכבד שהיהה עליה לשלם על כך, קשה להעלות על הדעת יוזמה חד-

אל הנתונים שלילי יש להוסיף את סוגיות חיל האויר הגרמני, המוצג בדרך כלל כבעל עצמה מכרעת. אלא, שג� בתוכום זה רבת הדמיון על המציגות. עוד בינוואר 1937 העירק הפיקוד הגרמני, שرك בסתיו 1938 ישיג הפטנטיאלית שוויון מספרי עם חיל האויר המלבוני, 1,750 מטוסי קו ראשון בכל צד. בתוספת חילות האויר של צרפת וצ'כוסלובקיה, הייתה גרמניה במצב של נחיתות בולטות במדינות ובאיכויות.²⁴

המסקנה המתבקשת היא, שאיילו דחה בנס את האולטימטים של היטלר, וצ'כוסלובקיה הייתה יצאת למלחמות מגן, די היה במאזן הצבאי בשתי, קרי: בכוח המשותף של 40 הדיביזיות של הצבא הצסי-1-23 הדיביזיות של החרפטים, על מנת לעמוד מול גיסות הורמכת. פוטנטיאלי האיים האסטרטגי רב-העצמה של המעל השני והשלישי היה עשווה את שלו, ואילו היה היטלר מצליח לפנות על מטה צבאו יצאה למלחמה, הייתה גרמניה משלמת בחורבן כבד. כפי שחזו ואט מפקדי הצבא, וכפי שאכן קראה בסופו של דבר, אם כי באיחור טריגי של חמיש שנים, שמחירו היה 50 מיליון קורבנות.²⁵

כל הנתונים שלילי, והרבה יותר מזה (כגון 270 הדיביזיות של בריה"ם הקשורה בברית צבאות עם צ'כוסלובקיה, עוצמתן של פולין ובלגיה הקשורות בבריות הגנה עם צרפת), היו ידועים היטר לכל המעורבים בנדון, החל במטה הורמכת, עבר בציגברלן ודידיה, וכלה במטכ"ל צבא צ'כוסלובקיה ונשיא הרפובליקה אדוורד נש.

ישראל

בכל השוואה בין ישראל לצ'כוסלובקיה, למעט העדיפות הטכנולוגית, בולטות הנחיתות הישראלית. האיסטטטיה המופלגת במאזן הצבאי בין ישראל לאויביה אינה ברת-השווהה כלל למקרה הצ'כוסלובקי. מול יחס של 1:1.4 לסתובת צבאות צ'כוסלובקיה-1-23 הדיביזיות הפטנטיאיות, עמדה ישראל כבר במלחמות ששת הימים בנסיבות של 3:1, ולישראל אין כדיו אופציה של מעגל שני או שלישי. מאז, גודל המازן לרעת ישראל-ב-100 אחוזים לפחות. ישראל נעדרת כמעט כולה בדמות בעל ברית על גבולה של אחת מדינות האויב. לפיכך, בגיןו לצ'כוסלובקיה שיכולה להיות לרוכז את כל כוחה מול הגבול הגרמני, על ישראל להונ בעות ובעה אחת על כל גבולותיה.

עד התיפורותה של בריה"ם הצגיה ישראל עדיפות אינטלקטואלית שלAMLICH מערבי על העדיפות המכומתית של הצד הסובייטי שבידי אויביה. אולם מזה עשר נסגר פער זה במלחמות, וכיום אין מערכת נשק הנרכשת על ידי ישראל שאין העربים יכולים לרכוש, ובהיקף גדול לאן שייעור. דוגמה מובהקת לכך היא בניית העוצמה הצבאית של מצרים, המותבסת כבר היום באופן מכריע על נשק מערבי, אמריקני בעיקרו,²⁶ או על הרכישות ובויה-הHIGH של בלודון או SIPRI בש-טוקholes נקובים ב-ם-ספרים דומים.²⁷

את הנחיתות נתונות כמותים (ולאחרונה איכוטיים), מוצמצמת ישראל בעדיפות טכנולוגית בולטות, המשפרת במידה רבה את פוטנטיאלי הלחימה של צה"ל ומהויה מכפיל כוח רב חשיבות בשודה הקרב העתידי. כך, למשל, מקובל להניח שחיל האויר מסוגל לאוזן את הנחיתות

²⁴ הסיפוי פיר לא נפל מון המשרשטיידט 109, והפרה קה-חולן 190 הגרמני אמנים היהו למן מה את כף המאנינים לטובת הפטוטופת, אך הוא הור פיע בזירה רק בשלבי 1941.

²⁵ אפלו התזכיר של סר תומס אינסיקיפ (Inskip) השיר לתיאום ההגנה, Minister for Co-ordination) 1937 (of Defence מונחים במקוון בכוונה של גורמיה דיל את החזאות להגנה, פועל כל אפשרות של נוכח ניצחון גורמוני לרטרים, המאזן הצבאי. ראה: Colvin, שם, פרק ב' עמ' 34-23.

²⁶ ראה נספח בגילוון זה. רק בינוואר 1977 הודיעו הטעדים על רכישת 100 מטוסי F-16 במחיר כולל של מעלה 15- מיליארד רד דולר.

²⁷ Jane's Intelligence Review, Special Report No 14, February 1997.

²⁸ הנתון הוא של המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה אוניברסיטאית תל אביב לשנת 1993-4. הנתונים של מרכז-HSSSI קר אחים בגון-HSSSI מצרים, המותבסת כבר היום באופן מכריע על נשק מערבי, טוקholes נקובים ב-ם-ספרים דומים.

²⁹ משתווה לו רק הצבא הגרמני שמנה, בשיא גיר 9.5oso בראשית 1944, מיליאון חיילים מותקן אוכולסיה של 70 מיליון נפש.

נפל ב-1938 רק מזה של גרמניה, אך עלה על זה של צרפת והשתוויה לכל ייצור הנשק של בריטניה.

ישראל

לונדון פוטנציאלי האיום מזה, והיעדר מכפיל הכוח של הסכמים לשיתוף פעולה צבאי מזה, ההסתמכות הישראלית על העצמה הצבאית היא מרבבת, והנתהן מן התמי"ג המוקדש להוצאות צבאיות אף ב"ימי שלום", ככלומר בהפגנות בין מלחמה למלחמה, דומה לה שמווציאות מדיניות מתוקנות בימי מלחמה.

בדומה לציכוסלובקיה (במקורה הישראלי נסף לרצzo) הסתמכות העצמית פועל גם החשש המתמיד מאMBERG), פיתחה ישראל את הייצור הצבאי לרמה חסרת תקדים בקרב דמוקרטיות בסדר גודל דומה. ישראל מייצרת מגוון רחב של אלמ"ח, החל בתנק מערכה עיקרי וטפניות טילים, עבור לטילים מונחים, וכלה במערכות גילוי ובראה שיהיו מוקד הלחימה בשדה הקרב העתידי. בכמה מן התחומים, כגון ביירות טק"ק, מצויה ישראל בחזיות הטכנולוגיה העולמית, ומקדימה בכל הנראה אף את ארה"ב.

אולם, במהלך העשור האחרון חלה שחיקה מרוחיקת לכת בהוצאות הביטחון של ישראל, לעומת השוואת הנדרש מההשלמה המהירה בפוטנציאלי האיום האסטרטגי. רמת האיום בשקלול הערך הכספי והאיכות בתעצומות צבאות רבים, ובראשם ובראשונה מצרים, מורה על עלייה של 100 אחוזים ברמת האיום.

לונדון הולמה זו, מזה עשר, לא זו בלבד שהוצאות הביטחון של ישראל לא גדלו בהתקדים, אלא שאף חלה שחיקה של 19 אחוזים בערכיהםدولרים (על בסיס מחירי 1990, מ-7.3 מיליארד ב-1985 ל-5.9 מיליארד ב-1997).

באותנו פרק זמן המכפל התמי"ג לנפש בישראל, מכאן שהוצאות הביטחון לעומת התמי"ג ירדו ב-50 אחוזים, מ-17.4 אחוזים ב-1985 ל-8.5 אחוזים ב-1997.³³

הנה כי כן, אנו עדים לירידה חדה במעטה הישראלי להשלמה בפוטנציאלי האיום. מצב זה שונה בעליל מרמת המוכנות של ציכוסלובקיה, ודומה יותר לתבוסותנות הבריטית-צרפתית למפורט לעיל. עם זאת, יש לשוב ולהזכיר שאין כל מקום להשוואה בין רמת האים על ישראל לזו שהיא על שתי המעכבות האירופיות בשלביות השלחושים.

ישראל אכן מוכנה אפוא לקרהת המלחמה הבאה. לצד פוטנציאלי האיום שהוכפל בשער האחרון, "תהליך השלום" עתיד למנוע ממנו מכפל כוח מכרייע בדמות נכסים אסטרטגיים. וכך להוסיף חטא על פשע, מדינה אשר הפלילה מאז 1986 את התמי"ג, אילם שמרה על רמה ריאלית של הוצאות הביטחון – היה בכוחה להקצתו בשנת 1997 סכום של 17 מיליארד דולר להגנתה.

הת庵נות המחשבה הצבאית

החובן הנפשי של חברה במוצר מקרקעין ישירות על מורל הצבא, שהוא בתומו מהווה מכפל כוח רב חשיבות בשדה הקרב. כאן נועץ השוני העיקרי בין שני מרכיבי החשווה ההיסטורית, ציכוסלובקיה מזה וישראל מזה. בעוד צה"ל בכלל וחיל המילואים בפרט (ראא' הצמידים לתמי"ג).

צדדיות של ישראל, אם במלומה מונעת, ולא כל שכן במלחמה מעכלה זוגמת מלחמת ששת הימים. כמו לא די באלה, בשליה המאה העשירים נסף גורם שלא היה קיים (פחות לא בהיקף ובעומכתה מה מכיריעים) בשנות ה-30, והוא גורם האמלי'יה להשמדה המונית והכלים לשיגורו. אמל'יה להשמדה המונית כשם כן הוא, ויעילתו עומדת ביחס לריכוזי האוכלוסייה נגדו הוא מכוכן. כאן הנחיתות הישראלית היא מכראת, ומול 35-30 "מטרות ערך" במדינות ערב המסקנות את ישראל, על פי הערכתו של שי פלדמן³¹, ניצבת ישראל עם ריכוז אוכלוסייה אחד בלבד, הוא גוש דן, שבו מושכים 70 אחוזים מכלל האוכלוסייה היהודית במדינת ישראל. למוטר לצין שנגעה קטלנית ברכיו זה, משולה לחורבנה של מדינת היהודים.

אין צורך להרבות בדברו, וזה אם נציין ארבע עובדות:

1. בידי סוריה, לב ומצרים מצוים ביום מאגריAMIL'יה להשמדה המונית מן הגדולים בתבל.

2. כבר בשנות אלףים יהיו (על פי הערכות ה-CIA) בידי מדינות ערב כ-2000 טילים בליסטיים.

3. חלקים של טילים אלה יהיו חמושים באמל'יה להשמדה המונית.

4. גוש דן יהיה מצוי בטוח חלק ניכר מהם.³²

הוצאות ביטחון והכנות למלחמה

יעודו של כלל הוצאות הביטחון הוא להעניק מענה לפוטנציאלי הסיכון האסטרטגי. עם עליית רף פוטנציאלי הסיכון – חיבור לחול עלייה מקבילה בהוצאות הביטחון, עם התמתנות האים – חלה ירידה בהתאם בהוצאות הביטחון.

צ'כוסלובקיה

לונדון ההשלמה בסכונה הגרמנית שמרו הציכים, בניגוד בולט לשתי הדמוקרטיות האחרות ביבשת: צרפת ובריטניה, על רמת התחרשות יווצאת דופן. בעוד שתקציבי ההגנה של צרפת ובריטניה נצחו בהדרגה נאו שליה שנות ה-20 וירדו בשנת 1938 לשפל של 1.75 אחוזים מן התקילג – 350 מיליון לירות שטרלינג בבריטניה מתוך תוצר של 20 מיליארד ליש"ט – לעומת ההוצאות הצבאיות של ציכוסלובקיה באונה עת על סדר גודל של 15 אחוזים מן התקציבי, שהוא כאמור לעיל, במספרים מוחלטים, מן הגבויים באירופה לא מעט במספרים מוחלטים, מן הגבויים באירופה ובעולם כולו. הוצאות הביטחון של ציכוסלובקיה נאמדו בשנת 1938 בקרוב ל-500 מיליון ליש"ט, לעומת גבותות פי 5 мало שבריטניה במספרים לנפש וועלות על אלו של בריטניה ב-50 אחוזים במספרים מוחלטים(!). בהשוואה לצרפת הנחות מרשימים עוד יותר. הנה כי כן, הוצאות הצבאיות של מדינה קטנה קטנה במרכז אירופה כמעט מושתות לתקציב ההגנה המשולב של שתי המעכבות האירופיות גם יחד. לא פלא אפוא שהרמאנ'יל הזרמתי, גנאל מלון, ראה בצ'כוסלובקיה נסס אסטרטגי, שבלעדיו מסכנת צרפת את עצם קיומה.

היעזר הצבאי של ציכוסלובקיה, ובראשם ובראשונה מפעלי סקודה בפילון שיצרו מגוון עצום של כלי מלחמה,

³¹ראה ספרו: "הרתקעה גור עניית לישראלי", הוצאה הקיבוץ המאוחד, תש"מ. יצוין שפלדמן לא רק בחשbon את אריאו, שהפחח בינוונים בלבד התייחס לשנת ישראל.

³²בשלב זה טרם הייתה בהדי שראל מענה הולם לירוט טק"ק. מעתה הרגנה מה האקטיבית של ישראל, שבמרוכבה טיל "הץ", היה עדין במרקם של חמש שנים מילולות מבצעית. וראא' בנדון אמרו של רואן פדהצור ביליאון זה.

³³לפיווט, ראה הנספה בגילוון זה: "מדוע יש להעלות את הוצאות הביטחון של ישראל ולישראל מזה. בעוד צה"ל בכלל וחיל המילואים בפרט (ראא' הצמידים לתמי"ג).

אל הסוגייה הקրיטית העומדת על סדר היום האסטרטגי של ישראל: השיבה אל גבולות 1967. למעשה, נעדך צה"ל דוקטרינה צבאית מגובשת המתיחסת אל שדה הקרב העתידי. השמהה האינטלקטואלית בקרב הקצונה הבכירה מעוררת מחלוקת. עיון אקדמי בספריית מטכ"ל מעלה שכפל פרסומיו של רב אלוף (מייל) אהוד ברק, מי שיצא שמו כאינטלקטואל, מסתכלים בשני(!) מאמרונים בעלי חשיבות שליטה, וגם הרים פורסמו בשנים 1985 ו-1989. רב אלוף אמרנו שחק, אלה פורסמו בשנים 1985 ו-1989. רב אלוף אמרנו שחק, הרמטכ"ל הנוכחי, לא פרט בחיו ולן מאמר אחד, וכך האלוף יצחק מרדיכי, שר הביטחון במשאלת נתניהו. לעומת זאת, פרטומי הקצונה הבכירה בצדאות טוריה ומצרים, הרוזאים אוור בכתבי עת גרמניים ואמריקניים, מצטיינים במקצוענות, ברוחב אופקים ובידע היסטורי מעוררי קנהה. כתבה-העת האחיד והיחיד של צה"ל, "מערכות" הוטתק, שעלה רמתו מושב לעבור בשתייה, איןנו עוסק בمعנה על הסוגייה האסטרטגית הקритית הניבצת בפני ישראל.³⁴

המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה שליד אוניברסיטת תל-אביב הוא הגدول והיוקרתי מסעגו בישראל. גולת הכותרת בעבודתו של המרכז הוא השנתון MIDDLE EAST MILITARY BALANCE ההפתוחיות האסטרטגיות במזרח התיכון. אף לא במרקם אחד נדונה ב"מאזן" הסוגייה של הנסיגת לגבולות 67.

מרכזו בס"א למחקרים אסטרטגיים שליד אוניברסיטת בר-אילן פרסם במהלך ארבע שנים קיומו 29 "יעוניים בביטחון המזהית". ליותר ציון שף לא אחד עסק בסוגיות השיבה אל גבולות 1967. וכן הלאה וכן הלאה.

★ ★ *

עליל) מצוייםanza שנים בмагמה מתמשכת של דמורלייזציה, היה הצבא היצ'וסטלבקי בשיא כוחו הצבאי והמורלי ערבי עדת מינכן, ובכך שונה צה"ל מהותית מן הנכוונות הנחרצת למאבק שאפיינה את הצבא הצ'כי ואת צבאו. מכאן, שההשוואה עם הצבא הצ'כי היא בלתי תקיפה על פניה, וההשוואה המותבקשת היא אפוא עם צבאות צרפת ובריטניה.

המענה האנגלורצפטיב לאיום הגרמני היה כאמור ירידה מתמשכת בתקצבי ההונגה, במצבות הצבאות, בرمאות האימוניות, ולא פחות חמור מכך, בהתאבות המחשבה הצבאית. דוגמה מובהקת, אחת מינימיות, הייתה היותה החשובה הצבאית בלחימת שרינו העתידה להיות במהרה לציר המרכז במלחמות הבזק של הווומכט. היה זה קצי צרפתי עיר בשם של דה-גוזל שחבר בשנת 1934 דוקטרינה צבאית ללחמת שרין. באוירור התבוסות והנihilism של ארצו לא זכה ספרו: *Vers l'armee de metier* לתשומת לב. אולם, בגרמניה הפק הספר למקרה חובה בבתי הספר הצבאיים. התוצאה הייתה הבלתי כרוכי של הייך גודראן הנסמך על כוח ההבקעה של ה-Panzerdivision, שהיא העתק מושלם של "תנועת הדיביזיה המשורנית" אותה פיתח דה-גול בספרו. שורת התבוסות הקשה שסבלו בנות הברית בשלבי הפתיחה של המלחמה לא נבעה מנוחיות כמותית או איכוותית באמל"ח, אלא מהתאבות המחשבה הצבאית.

כאמרם לעיל, צה"ל מצוי בתהיליך מתמשך של דמורלייזציה, וזאת בכל התחומים, לרבות המחשבה הצבאית. הביטוי החמור לכך הוא הידר כל התוצאות

³⁴ לשאלת הח"מ בנדוין, השיבה הערכות הראי, שית של "מערכות", סאל"ד ד"ר רחל רוזיס-קי, כי "אין כאן כל ממש פוליטי, פשוט לא התקבלו מאמורים בנושא זה".

אופיו של האויב והאנומליה היהודית

משחר ההיסטוריה המוסלמית, לגיהאד יש בעיקרו של דבר משמעות אחרת: פעולה צבאית במטרה להריחיב את תחומו של האיסלאם. על האיסלאם מוטלת חובה אוניברסלית להשתלט על תבל כולה בורבי שלום, אם אפשר, ובמלחמה, אם צריך... הגיהאד הנ'ו חובה על כל המוסלמים... חובת הגיהאד קיימת כל עוד שלטון האיסלאם אינו פרוש על תבל כולה, ככלمر "עד סוף העולם" או "עד יום התהיה". מכאן מתחייב, שמצב השלים עם הלא-מוסלמים אינו אלא עניין זמני, שאינו מוגדר אלא כחסכם הפטקי אש, אך כל התהתיבות מצד המוסלמים שלא להפר את החסכם אם הדבר יהיה לא לטובה האיסלאם.³⁷

פועל יוצא ממצוות הגיהאד ותרגומו המדיני הוא העיקרונו המקודש של התחוללה הטריטוריאלית של ההקדרש המוסלמי, והוא דאר אל-איסלאם (בית האיסלאם) הפרוש על שטחים שביהם שלטונו של האיסלאם הוא שלטון בלתי-מעורער, ולעומתו שאר העולם שטרם נכבש, המכונה משום כך כיאות: דאר אל-חריב (בית המלחמה).

14 מיליון קמ"ר, שטח כפול בגודלו מיבשת אירופה כולה, המשתרע בין האוקיינוס האטלנטי ועד המפרץ הפרסי, הוא "דאר אל-איסלאם", שבו שולט האיסלאם שליטה בלתי-מעוררת ב-23 מדינות.

בתוך מרחב רחבי-ידיים זה, הנושא לשני אוקיינוסים ושלושה ימים, מצויה יישות ריבונית לא מוסלמית אחת וחידשה, היא מדינת היהודים. וכמו אין די בהפרה זו של אטוס הגיהאד, לא רק שעוד כה לא עלה בידי העربים לעקור את ירושלים משורש, אלא שככל נסיגוניותם להרבד את היישות הציונית הם הובסו בשדה-הקרב – עלמן צורב וקשה מנושא לתרבות הסודגת למלחמה catastos.

ישראל היא אפוא אנטומליה המפריכה את עקרונו הגיהאד, שכן אף שהיא מצויה בלבד של דאר אל-איסלאם, הנה בעת ובזעונה את גם ביטויו הקיצוני של דאר אל-חריב. מכאן, שהכניםים המקובלים למדינת היהודים כגן: "סatan בגופה של האומה הערבית" (סאדיות), או "פיגון בלב העربים" (mobap), צורמים אולי את האוזן היישראליות, אך הם קולעים ומדויקים מנקודות הראות העברית.

לא גבולותיה של ישראל הם אפוא עילית העינויות העברית – טיעון המופרך על פניו, שהרי ישראל תופסת רק 1/500 בקירוב משטח דאר אל-איסלאם – אלא עצם קיומו. היטיב להבהיר זאת בסאמ' אבושrif, דובר אש"י: "המאבק באויב הציוני איננו עניין של גבולות, אלא נועל לעצם קיומה של היישות הציונית".

הנה כי כן, בעוד פרשת ציסלובקיה נשאה אופי ארעי, ונגזה עם חלוף הנאציזם, הסוגייה הישראלית קבועה ועומדת, והוא לא תשנה כל עוד לא ישנה אטוס האיסלאם.

ל קווי הדמיון הערכיים, ועל הזיקה בין הנצעים לאיסלאם, עמדתי בפרט במקום אחר³⁵, כאן אסתפק בראשי פרקים בלבד.

המלחמה, שהיא בעת ובזעונה אחת אמצעי ומטרה, מבחן עלין להגשמה הפרט וייעוד האומה בנאים, זהה בעיקורה לאטוס הגיהאד באיסלאם.

היטלר, Mein Kampf, דיבר תDIR על "המאבק שהוא תמצית החיים". הביטוי החביב עליו: "הגיהאד הוא פגם האמונה". אמנס, הגיהאד כאTONS, וה Kampf Lebensraum (מורחב המלחמה) לבין "דאר אל-איסלאם" (בית האיסלאם); בין שבעז העמים הכהושים בידי הנאצים לבין עקרון הד"ימה המוסלמי; בין ואס אטוס Kampf-גיהאד כך, גם העקרונות הנלויים להם הם כך. לא יקשה להצביע על הקבלה בין כיבושיה של גרמניה, וביחוד Drang Nach Osten, לבין "דאר אל-חריב" (יבית המלחמה) שעל האיסלאם להזבור בגיהאד; בין ה-Raich-Lebensraum (מורחב המלחמה) לבין "דאר אל-איסלאם" (בית האיסלאם); בין שבעז העמים הכהושים בידי היטלר, לבין עקרון Weltanschauung, השקפת העולם הטוטאלית של הנאציזם, לבין האבסולוטיזם המוחשטי של האיסלאם; בין העתיד להתפרנס בבווא היום על העולם כולו ובו "ישולט גזע אנוש עליון בחסיד הכליכולי", לדברי היטלר, לבין "אומה מוחמדייה" האיסלאמית הנברחת, העתידה לפרוס את "חסטותה" על תבל ומלאה; בין ה Fuehrerprinzip – בין ה-הנוטן בידי הרוזן שלטון מוחלט על חיינו נטינו, לבין עקרון ה-Teutonicus, המחייב את המוסלמי לצוות עיורן; ולבסוף: בין הפטולוגיה האנטישמית של הנאציזם לבין שנות היהדות במרחב השמי.

עד כאן קווי הדמיון. אולם, המפיריד מבחינתה של ישראל עולה על הזזה. הטוטליות הפשיסטית בביטוייה הרדיקלי, הנאצי, גם אם היאبشر מבראה של הציוויליזציה המערבית, היא בכל זאת סטיה מדריך המלך של המערב אל הדמוקרטיה. רק העתיד יאמר אם פך הנאצים של שנות השלושים הוא תקלת חד-פעמי, ושםא Furiosum Teutonicus, הטירוף הטוטוני, הוא תופעה חרורת. אולם כתע, וכן בכל עתיד הנראה לעין, אין להעלות על דעת עוד פרץ של צימאון דמים מן הסוג ששטף את ארץ פעםיים בהר העין ההיסטורי שבעי 1945-1914. גרמניה הوذבה, והיא עתה דמוקרטיה מותקנת לכל דבר ועניין. הציגים יכולים להיות רגועים, אפוא. אמנס, הנדל"י בסודים נרכש בידי הגרמנים שמעבר לגבול בקצב גובר והולך (כולל מפעל סקודה בפיאלו), אך כיבוש מן הסוג הזה עדיף בודאי מן הפטוטוקטורט של היידריך.

לモתר לצין שהイスלאם הוא סיפורו שונה בתכלית. האיסלאם איננו תקלת היסטורית חולפת, אלא ציוויליזציה גאה ורבת עצמה בת מיליארד נשפוחה על שלוש יבשות, והיא דת, אטוס, משפט ואורת חיים בעת ובזעונה אחת.

³⁵ראה ספרי: "השלום" – קריקטורה ערבית, עמי. 102-91.

³⁶ערוון האחדות העברית בסוגות "האומה" מעוי ביטווח וחוקותיה של סוריה, עיראק, קווית, מצרים, לוב, טוניס, אל-גир, תימן והameda הפה לשתיית.

³⁷רפאל ישראלי, "אדוון היחסור ואדון הגיהאד", נגיבי 94/4.

כמה מילים לזכותו של צ'مبرליין

הממשלה והצבא. לימים יתאר את הפגישה ויסביר את
משמעותו:

דבריםם ריגשו אותו. היסטי, אך לאחר שיקול נוסף עיתוי להם בחחלתיות ובתקיפות: טוב שבאתם, וכוכן עשיתם שדיברתם כפי שחייב חיל צ'יכסלבקי לכבוד הוא לצבא הצ'יכסלבקי. אתם צודקים, עמו רוצה את אשר אתם טובים... אולם, מצב שונה מצבם במכבים. אני הנני לא רק מפקדו העלון של הצבא, אלא גם נשיאה ונציגה של האומה כולה. כנשיא עלי לראות את המצב הפנימי והבינלאומי, את כל הגורמים המוטלים עתה על הכה, ואת כל התוצאות שצדינו עולמים לגרום.³⁸

את שיקולו של נשא לא יקשה לדוחות בטענה שבמעשהו חוץ את גורלה של האומה הצ'יכסלבקית. אין ספק שתובשותנותו מושלתו, והנכונות להיכנע לתכתי התרבותי בריטי, הם אלה שהובילו את ההסתלמה המתמדת בדרישותיו לצבעותם, אך היהת זו ארצו שעתידה הייתה לשלם ראשונה את מחיר הבוגדות הבריטית-צרפתית. באשר על כן, היהת זו בראש ובראשונה חובתו הלאומית של אדורד בשג, יותר מרראש מושלות בריטניה וצרפת, לקבוע נחירות קווים אדומים, לנצל את מאוזן הכוחות העדיף, ולצאת ללחמה כל עוד הדבר היה אפשרי, בהנחה סבירה בהחלט שתובשתה של גרמניה מובוחה.

שליח ספטמבר 1938 של צ'יכסלבקיה הס במידה רבה שליחי מאי 1967 של ישראל. מקרים מסוימת מצהירות בגלוי על מלחת השמד, ירדן מצטרפת לקובאליציה העברית תחת פיקוד מצרי, צרפת כדרוכה בקדושים, בוגדת בעקבותיה, וושינגטון מתנערת מהascus כתוב שבגינו גורשה ישראל עשור קודם לכן מסיני, הקהילה העולמית סותמת את הגול על מדינת היהודים, הממשלה מהססת, רה"מ מגנים והרמטכ"ל מותומטוט. ובכל זאת, כאשר אלופי צה"ל משליכים בזה אחר זה את דגותיהם על שולחנו של לוי אשכול, צה"ל יוצא למלחמות מען, והשאר מסופר בתולדות ישראל.

אולם, אל דברי נשא מן ה-27 בספטמבר אפשר להתייחס גם מהיבט שונה. עובדה שאין אליה עורני היא, שיחסית למדינות אחרות תחת הכיבוש הנאצי יצאה צ'יכסלבקיה כמעט ללא פגע, פרשת הטבח בילדיצה, בעקבות התהתקשות בהיידריך, היא היוצאת מן הכלל המעד על הכלל. פרא, על כל שכיות החמדה הארכיטקטונית שלה, נותרה על כנה, וכי להשות את גורלה לנורלן של ורשה, סטלינגרד, לונדון או רוטרדם. 60 אלף צינים מצאו את מותם במהלך מלחמה, מספר שולי ביתוס לקורבנות שהקריבו שאר מדינות הכבש. התפוררות הצבא הצ'יכסלבקי, למחרת הסכם הכניכון, מנע ממנה את גורלם של הצבאות שעמדו מול הנאצים. לפיכך, מספר החללים בקרב הצבא (6,000) בטל מבחינה סטטיסטית.

לאחר המלחמה איתרעו אmens מזלה של צ'יכסלבקיה להיכל בוגש הקומוניסטי, אך המركם הלאומי של המדינה לא נהרס וגבולותיה כמעט ולא שונו. להפוך, הגירוש המקיף של 3 מיליון גרים וסודטים ב-1946-1947 הביא ביתר שאת לגיבוש אותנו. ההיפרדוות מסלובקיה ב-1993 בוצעה מתוך

taboostanot, כפי שצוין לעיל היא כשל מבני של הדמוקרטיות במאנקן האידיאולוגי מול השתגלה באישיותו של צ'مبرליין. עם זאת, על אלה הנוגאים לערך השווה בין צ'مبرליין לבני מנהגי ישראל מאז קמפדיזוoid (וביתר שאת מאז אוסלו) לזכור שורה של טיענים המפייכים השואה שכואת מעיקרה. בראש ובראשונה אין לשוכח שאיש בריטניה, כולל וינסטון צרצ'יל וחוגו תומכיו, לא חשש שהוא של ארץ מوطל על הCEF. עלייתה של גרמניה כמעצמה בעלת מעמד של הגומוניה אירופית נגד את הדוקטרינה הבריטית, שנקבעה עוד בקונגרס וינה-1815, בעקבות הלך המר של מלחמות נפוליאון. יש גலים לטענה, לפיו השללה עצמו ראש ממשלה בריטניה, שהסתכמי מיניכן עניקו לארצו פסק זמן של שנתיים להתחמשות מואצת. על כן, כאשר מכר צ'مبرליין את צ'יכסלבקיה – מדינה קטנה "עליה אין אנו יודעים דבר", כפי שטען במידה רבה של צדק – הייתה לפחות הצדקה כלשדי למעשה הבגידה. היטלר היה אנגלופיל, ושטהיפ בין ברלין ולונדון, שנועד בין היתר לשמש מחסום מול סכת בולשביציה של אירופה, כפי שידע כל קורא של המיין קמף, היה אחד מאבי היסוד בתפיסתו הגיאו-אסטרטגית.

הנה כי כן, כל השוואה בין פוטנציאל האיים על בריטניה בשלבי שנות ה-30 עם זה הקים על ישראל היום, מופרכת בעלייל באשר על כן, כל השוואה בין צ'مبرליין לבין ראיי ממשלה ישראל מאות שנים בגין היא עלבון כבד לזכור של המדינאי הבריטי.

... ולזכותו של בנש

ניסיונו למקד את פרשת הימים ההיסטורית באירוע בודד אחד, מן הדין שביבא אותנו אל ארמון חרדשון בפראג ב-27 בספטמבר 1938, עבר ועידת מינכן. ממשלה האחדות הלאומית, בראשותו של גנרל סירובי, המכנת מזה ארבעה ימים, ועמה המטכ"ל, כפו על נשיא הרפובליקה, ד"ר אדורד בנש, פגישה סוערת, בה הם הודיעו מותצאותה הצפויות של מדינות התרבות שלם. הם זרשו במנגנון להילחם בכל מחיר ויתהינה התוצאות אשר תהיינה".

כפי שתואר לעיל, דרישת הצבא להילחם איננה נובעת מרשאות פטוריוטים נעלמים בלבד, אלא היא פרי בוחינה יסודית ואובייקטיבית של מאון הכוחות. יתרה מזו, הנכונות להילחם היא תכלית קיומה של ממשלה הלאומית בראשותו של סירובי, שהחליפה את ממשלה הגדוד גב צ'יבור, והמשמש לכל היותר כמו ביידי צ'مبرליין ודלאדייה, העומדים להקריב במיניכן מכך יומיים את צ'יכסלבקיה למול הנאצי.

בספרו: Edward Benes, : "Mnichovske dny", Praha, 1968, עמ' 2-340.

אלא שבנש הצליח להטיל עדין את כובד האוטוריטה ההיסטורית שלו על כף המאזניים, וודחה את ראש

הסכם הדזית, וזכה של היום היא מדינה שלולה השוכנת לבטח, מעדרת כליל ארים אסטרטגי. הנה כי כן, למרבבה האירונית ההיסטורית, כניינו של נש תבוסתנות הבריטית-צרפתית הבאה אמן על יבשת אירופה את אימי מלחמת העלים השנייה, אך את המחר שילמו אחרים, בראש ובראשונה יהודי אירופה. בזאת היסטורי זה נפרדות קורותיה של ציכסלבקה מתולדותיה של מדינת היהודים, שכן הכלים לשווה ההיסטורית שוב אינם תקפים. ציכסלבקה אינה אלא עוד מדינה מדיניות אירופית שגורלה זימן לה להתיצב בפרשנות זרדים ההיסטורית. לעומת זאת, את גורלה של ישראל לא ניתן לבחון, קל וחומר להבין, ללא התיחסות לאנומליה היהודית, שמולה קורסים קני המידה המקובלים ליחסים בין מדינות.

האנומליה היהודית

ייתה זאת גולדה מאיר שהבינה והפנימה את זו הדילמה הישראלית:

המעולם לא היטלי ספק, ولو גם לרגע, שמטרתו האמיתית של מדינות ערב הייתה נזוא ומעולם, ועדנה גם כוום, להשמיד את מדינת ישראל השמדת מוחלטת, ושגם אילו היו נסוגים הרחק אל מעבר לקווי 1967, לאיזו מובלעת זעירה, עדין היו מנסים להשמיד אותנו... מוחבתנו להזוז באמות זאת. מוחבתנו להבהיר זאת לכל בעלי הרצון הטוב הנוטים להעתלם ממנה. אנו צריכים להתייצב מול האמת הזאת בכל חומרה, כדי שנוכל להמשיך ולקיים מקרובנו, ומקרב העם היהודי, את כל המשאים הדורשים להתגבר על אויבינו...³⁹

כל מילה מן הדברים דלעיל תקפים, והיום אף יותר שאת. המונח האوروלאני "תהליך השלום" איננו אלא מונף להסגת ישראל אל גבולות 1967 כשלב ביןיהם, לקראת גימודה בבבלות החלוקה כהכנה לחיסולו הסופי.

הקרבתה של ציכסלבקה למולך הנאצי היה מעשה נפשע של קוצר ראות מדיני, אך לא יותר מכז. הקרבתה של ישראל על ידי המערב הנוצרי למולך הערבי, עולה בקנה אחד עם היוזופוביה כלפי נוצרי, והוא הסקרמנט בה'יא הדיבעה. מכאן שבמבעט ההיסטורי כולל, נכוונו של המערב הנוצרי לראות בחורבנה של מדינת היהודים בארץ ישראל הוא המשך ישיר לשיתוף הפעלה הכלכלני בהשמדת היהודים בעידן הנאצי.

אולם האנטישמיות היא רק פן אחד בקורות ישראל. הפן השני, והוא הוא לו הטגדית היהודית, הוא נכוונות היהודים לשתח' פועלה עם התלין עד כדי הפנתה האנטישמיות, והפיקת השנהה העצמית למכשיר רב עצמה בהרס אינסטינקט ההישרדות של האומה. לתופעה זו אין אח ורע בהיסטוריה, קל וחומר בცיכסלבקה של שלחי שנות 30-40.

זיאן אמריו הגדי זו אוף קולע: אם משך 2,000 שנים אמורים לך שיש לך אף עוקם, אז יש לך אף עוקם. הגלות רוצעה את גבו של האדם היהודי בנקודה המכרעת

היטלר וצ'مبرליין בבאד-גודהסברג

אודולף היטלר נטה לעצמו מעמד של גודל פושע המלחמה בהיסטוריה רק בפרשיפטיבה של טרבלינקה ואושוויז. אולם, בשלהי שנות ה-30 היה עדיו קנצלר ורמייה ראש מדינת היהודים והמנזריים, מ'שהילץ' את גומניה מNUMBER ככליה חרף, ומשמש מחסום מפני סכת בולשביציה של אירופה. האכיזים תנפלו על די'ה הימין והשמאל האירופי כתזורה רמנטיות רוויה לחוקי, ורטורוד שערין ההיינקליזה על מון פרט נובל לשлом להיטלר. לא אייכמן וקלטנברגנו, לא הימלר והס היו מייצגיה של הגרמניות בעת ההיא, אלא גתה ושיילר, קט הגלג,ך ובתיהם.

יתרה מזו, לא זו בלבד שבמועד החיצת היד לא אים היטלר על אינטראס בריטי כלשהו, קל וחומר על בריטניה עצמה, אלא השפיכר היה אנגליפיל, ואת האסטרטגיה המדינית שלו הסמין (ראה: מיין קאמפ) על שיתוף פעולה בריטיגרומי. צ'مبرליין לא מכר את הארץ אלא "מייניה רוחקה עליה אין אנו יודעים דבר", בדבריו. משחו היה אמן ככל מדין שחולל את מלחת העולם השנייה, אולם זאת אנחנו יודעים רק בדיעד, בחוכמה שלאחר מעשה.

של קיום לאומי. המשזה הקרייטית הדורשת לקומו של הלאום התפוררה, ותחתייה קמו מוטציות תמהות, שהקטלנית בהן היא הרודיקליזם היהודי בלבשו הקוסמופוליטי, אשר עירקו הרס המركם הלאומי על מזבח אוטופיזם משייח' ש商量ון פרס הוא ביטויו הטרני-קומי. השמאלי הישראלי הוא לצאת הרודיקלים היהודיים, נאמני האינטראנסיון בנסח "עדי יסוד עולם יש נחריבה, לא כלום הים, מחר הכלוי". וכך כן עתה הטע באים להחריב. והם בעת ובזונהichert מהריסי אינסטינקט ההישרדות של העם היהודי ומילדי המדינה הפלשנית, שבאה לסתום את הגולל על חלום הריבונות היהודית בארץ ישראל.

³⁹ בספרה: "My Life", 1978, עמ' 364-365. לndon, עמ'

קורא השם והערב, בגלוי ובמוצהר, לגיהאד על מדינת היהודים. אבל כאשר הוציאו הקטלות מדברי ההשתה של ראש אש"ף בפני פרס, טען האחרון שזה זיוון. היה זה עՐפאת עצמו שטורר את פרס והודה באוטנטיות של החלטת... לאחר הנסיגה מחרבון אמר ערפה, כשהוא מנעה על המוניות הצורה ב��ב"ר ברוח ודים שנחרור אוטן פלשטיין: "שחרור חברון סולל את הדרך לשחרור אל קודס". על הכרזות מלחמה גליה זו הגיב תניניו בסיפור רב, הגידור את הדברים "דברי מתינות", ואך ראה להוסיף ש"ערפה את דבר שלום".

בפרק זמן של שנתיים מאז השם אוסלו רצחו ארגוני טרור פלשטיינים, בעידונו הקולני של ערפת, 160 יהודאים, מחכיהם ילדים ונוער. סטטיסטית עולמית קורבטנות הטרור היהודי-ב-745 אוחזים על המוצע השנתי של פיגועי הטרור בעידן שלפני אוסלו⁴⁰. כמובן, לא זו בלבד שהחסים לא הביאו שלום, אלא שהוא חולם מלחמה. ככלות הכול, 160 קורבנות ישראלים הם שווים ל-6,400 קורבנות אמריקניים. מספר ההרוגים בהתקפה על פרלמנט היה 2,000 בלבד, אך די היה במספר זה על מנת להזכיר מלחמה על יפאו. כך באהר"ב. בישראל מכונים קורבנות הרצחנות העברית "קורבנות השלום" (שמעו פרס), בעוד ערפה עצמו זוכה למעמד של גיבור תרבות ישראלי. כך, למשל, קבוצת קציני צה"ל, בראשותו של אלוף (מייל) שלמה להט, ביקרה את ערפה בעזה וייצאה "שבואה בקסמו של המנהיג הפלשטייני".

אמת, גם בקסמו של היטלר נשבו רבים בעת ההיא. הייתה זאת גרטרוד שטיין היהודייה שהחתיימה 200 שנים רוח על עצומה הקוראת להעניק לפיהר את פרס נובל שלום⁴¹. (יצוין, אגב, שלא כל-ה-200 היו יהודים). ליאו בלום כתוב ב- La Populaire כי "כל אשה וגבר בצרפת חיבים בשלמי תוצאה לצימברlein ולדליך על פועלם בוועידת מינכן (בלום היהודי כתוב את הדברים בדצמבר, ככלומר אחרי "ליל הבוזח"). צירلس לינדרגראן לא חдал להתפעל מהמרגן גראן ומן הלוופוטופה, וברנרד שאו יצא להזעף את הביקורת שנפתחה על הפיהר. הימין האירופי שר שירי הלל ליאדריכל הדגל של גרמניה החדשיה, ואיפילו טבח "ליל הסכינים הארכוכות" נתפס כמהלך הכרחי אשר השיב את גרמניה למסלול של חוק וסדר.

אולם אдолף היטלר קנה לעצמו מעמד של גודל פושעי המלחמה רק בפרטקטיבת ההיסטוריה של טרבלינקה ואושוויז, בשליחיו שנות-ה-30 היה עדין נצלר גורניה ראש מדינת היהודים והמשוררים". לא אייכמן וקלטנבורגר, לא הימלר וחס, היו מייצגיה של גרמניות בעת ההיא, אלא גתה ושילר, קנט והגל, בך ובתובו.

אך ערפה? ראש כונפיית טרור שהגיה מביב השופcin של האנושות, המנהיג את אש"ף, אוטה קריקטורה בזיהה של תנעה לאומיות מיהאי פצפה, ראש הסקווריטה, מס' ספר זיכרונותיו ("אופקים אדומים") כיצד, לאחר שנאלץ להוציא את ידו לערפה, שב וקירות' את ידיו בסבון ובמים חמימים להרחיק מעצמו את תחושת הקבש שאחזה בו. כך איש שירות הביטחון של רומניה, והשווים עם מנהיגי ישראל המתבחקים עם תלין עם ולא חדים מלחריען עליו תשובה.

הנה כי כן, ערפה היה ליד השועועים של הצבא הישראלי. חברי כניסה עולים אליו לרוגל, תנינות "שלום"

כרתנו בירת א-תּמוֹת ועם-שאל עשו נזה

ערפה הוא ראש נונופרי טור המהאג אש"ף, ארגון שתכלית קיומו היא השמדת-עם, ומטרתו הוא חוקה בראשי-התיבות של שווים באשר לעם, הוא ירושה של הנאצים. אולם, בניינו להיטלר ב-1938-1939 שיתדו היה לפניו בעע הרא, וזועם בני הקבאות בישראל במאור קורבטנות של ערפה, מחול הטרור קטלני נגד אזרחים שלום, גברים, נשים וטף. כאשר לחץ יצחק רבין את ידו של ערפה, היה אש"ף מוחיב לפיה"פ' חוקתי להכחודה של ישראל. הפורוגראם המדינית הרשמית שלו (תורת השלבים) מעניקה את ייעודה של "המדינה הפלשטיינית" כקרש קופיצה למלחמה בישראל, וסמל לו אש"ף הוא ארכישואל המערבי, ללא זכר למדינת היהודים. ככל היהיו תקפים בעמוד חתימת הסכם אסיל וטס תקפים עתה, מוך שלוש וחצי שנים. חתימה על הסכם בעוד אחד הצדדים מחויב להשמדתו של הצד השני הוא מעשה שאן לו אוח ועת בקורסות העם. מכאן,iscal השואה בין נויל צימברlein למנהיג ישראל מאוז יצחק רבין זיל היא עלון בעיל לזכרו של המדייני הבריטי.

⁴⁰הנתונים מתייחסים לקורבנות נבש בקרב אזרחים וחילימ, ואינם כוללים את קורבנות צה"ל והאזרחים על גבל לבנון או בחיל. החתוםה החמורה של היפויוים בגבול לבנון מאז ראשיתו של "תיה" לך השלום", והטבח החמוני ב-18 ביולי 1994 בavanaugh איריס, שבו מצאו את מותם 102 בני אדם, מבאים את מספר הקורבנות הי-הודים ל-1333 (!). מס' רם של הרויי כל היפויוים – חילימ, אזרחים וחיל – בכל שנות קיומה של ישראל, החל מפבריל 1949 ועד 13 בספטמבר 1993, היה 1029 איש. מכאן ששתים שנות "תהליך השלום" נבו 32 אחים מכל ההורבנות ב-43 שנים. המקור: נתוני מחלקה לhistoria של צה"ל, כפי שפורסמו ב"הטור העברי והאסלאמי", הוצאה מרשות החינוך, אוגוסט 1994. המונחים מפבריל 1994 עד ספטמבר 1995 – באדיבות דובר צה"ל.

הגרמנים הeosודיטים, המזוהים עם הנאצים, היו גיס חמישי ואובי, וכך ראה אותם כל ציci, מן האיש ברחוב ועד נשיא הרפובליקה. eosודיטים מעולם לא הגיעו פרוגרמה פוליטית שיש בה ولو רמז לרצונם להשמיד את ציכסלבוקה, וכך רצה העזו להעלות דרישת לשינוי באוריינטציה המדינית של פראג, הוצאו מחוץ לחוק ומניגיהם גורשו לברלין.

כאמור לעיל, אש"ף הוא ארגון טורו שככל תכלית קיומו הוא חורבנה של מדינת היהודים, והוא מוחיב לכך גלוות ובמוצהר באמצעות אנטווחוקטו, באמצעות סמל: ארץ ישראל המערבית, ובאמצעות הפורוגראם הפוליטית של שהייה "תונכנית השלבים", לפיה תפקידה של המדינה הפלשטיינית הוא לשמש קרש קופיצה למדיינות ערב במהלך מלחמתם בישראל.

זה היה המצב לפני הסכמי אוסלו, וכזה נותר לאחר הנסיבות. אש"ף לא שנייה, ולא אחת, לא באמונה, לא ב"תונכנית השלבים" ולא בטමלו הלאומי, ולモתר לציין שמניגי ישראל כל לא מעלים על הדעת לדריש זאת ממש. את הסכמי אוסלו מציג ערפה בטלוייזיה של הרשות הפלשטיינית כמעשה מותוחכם של הונאה טקטית לקרויה היעד האסטרטגי, שהיה ונותר השמדת ישראל. על כן הוא

John Toland, "Hitler, The Pictorial Documentary Of His Life", N.Y. 1978 עמ'

לאחר שקרה לבני הקיבוצים "קלגסי גסטפו", וכינה את ארצו "מדינה יודאנאצית", מגע למסקנה שי'היטלר היה דמות מוסרית למופת".⁴⁹

גורוטסקה זו, שהיא כמו ל Koho מהלום של תיאטרון האבסורד, ואשר אין לה את ורע בקורות העמים, מעלה הרהור כבד שמא ואויים היהודים לקביעתו הרטקסית של הגל: "לא פחד ורקומים מעוררת בי הטרגדייה היהודית, אלא סלידה".⁵⁰

⁴² ספר ידיעות אחראות מיום א' ה-8 בספטמבר.

⁴³ The ideological concepts we grew up believing, are not all within reach anymore. פשט, 24 בינוואר 1997.

⁴⁴ ידיעות אחראות, 4 בפברואר 1994.

⁴⁵ בעת ביקורה באוריינט החoso ב-15 בנובמבר 1994.

⁴⁶ בראיון לטולוזיה, הערכות השני, 26 באוגוסט 1995.

⁴⁷ מעריב, 10 באוקטובר 1994.

There is no Jewish Land, There are only Jewish people, בשיחה לאחר הרצאה בהבודון הרוד, 23 ביטואר 1995.

⁴⁹ בסימפוזיון אוניברסיטי טוט תל אביב, ב-10 במרץ 1993.

⁵⁰ Der Geist des Christentums und sein Schicksal", vol.1, Suhrkamp Verlag, 1971. 297.

משה דין, 1.5.56, בדיון הסוף על קברו של רועי רוטברג בנחל עוז.

למייניך משתדלות אצל מזוכיריו להריאון. צילום עם ערפה נושא לנכס מעורר קנאה, סופרי ישראל מספרים בשבחו, עיתונאי חצר יהודים שרים לו שירי הלל, ופרס ונתניאו מתחבקים אותו ולחוצים את ידו בחום, אגב הכרזות על הידידות האמיתית ביניהם לבינו. ושמעו פרס, כדי לתת תוקף לכמיהתו למדינה פלשתינית, מכנה את ערפה מזוה זמן "אודוני הנשייא".

כך בקרב האליטות וכך בرمת הרוחב. רוב מוחץ של 75 אחוזים בקרב הציבור הישראלי מסכים להקמת מדינה פלשתינית, רוב של 65 אחוזים תומך בירידה מרמת הגולן. ההסכמה הלאומית בנושא ירושלים, שרק Ames נתפסה בבחינות יהרג ובול עבור, נפרחת אף היא, ומיoutes החולך וגדל במחירות תומך בשיבת אל גבולות 1967. לא יצא אלא שלושה חדשים מאז החלפת השלטון ביוני 1966, ונתניאו לחץ את ידו של ערפה. נתניאו, אופרטוניסטי מושלם הקשוו ללבלי רוח בציורו, ידע מה שהוא עשו. 82 אחוזים מכלל הציבור היהודי בישראל, תמכו בלחיצת היד.⁴² פינוי חברון ומסירת עיר האבות, סמל ההתנהלות בארץ ישראל, ערביים היו, פירושם הצהרה גלויה של ויתור על ירושלים מחר. יתרה מזאת, לראשונה בקרים יהודים מוקם חומה במולדתם. היהודים במזו וידיהם גטו יהודי מוקם חומה במולדתם. רוב מוחץ של 72 אחוזים (ממוצע משקלל של סקרים העיתונות) בצביעו היהודי תמכו במהלך וידיקלי זה של ממשת נתניאו. כאשר נשאל נתניאו על היפך מפתיע של 180 מעLOT בהשקבותיו המדיניות, השיב בצדיניות: "לא כל העקרונות האידיאולוגיים עליהם חונכו מכך עוד בהישג ידינו".⁴³

כך היה נתניאו לפה (האמנים בבלדי דעת): של ציבור גדול המכין לעצמו בעצם ימים אלו כלי גולה. דוגמתו אותה נורית גרע הקובעת כי "ה עבר האmittiy, וכן גם העתיד האmittiy, שייך הארץ הזאת לערבי ולא ליהודים".⁴⁴ או ח"כ נעמי חזון, שלגביה ירושלים היא העיר הפלשתינית החשובה ביותר;⁴⁵ או אסף חוץ, מפכ"ל המשטרה, לאחר שפקד לארשי יהודים מהר הבית בט' באב: "הר הבית לא שווה שייחלו עליו".⁴⁶ או ח"כ ענת מאור הפגנת אש"ף בירושלים כשהיא כורכת גל אש"ף סביב גופה. או אותו יוסי בילין שכך רואה את חבל יהודה ושומרון, ערש האומה העברית: "הגדרה היא קללה ומעשה מיתורת..." ומורשה שיש להשלה".⁴⁷ או ח"כ יעל דין המצהירה, ב ביקור משלחת הכנסת בגרמניה (22.5.95): "הפלשתינים הם קורבנות שלנו ויש לנו מחויבות כלפים כפי שלכם, יש מחויבות כלפי היהודים שהיו הקורבנות הגermans, או גדי יעקובי, המצחיר בימי שגרירותו בחו"ם: "אין שלכם". או גדי יעקובי, המצחיר בימי שגרירותו בחו"ם:⁴⁸ או יצחק רבין, שמחיחתו ארץ יהודית, יש רק עם היהודי". או יצחק רבין, שמחיחתו ארץ ישראל היא "נדיל'ז", והתני"ך "ספר טאבו מיושן...". וכן הלאה וכן הלאה. מה הפלא אפוא שישעהו ליבובי',

**צ'מברליין לא היה בוגד, הוא לא מכר את ארצו לאויב. הוא מכר את צ'בוסלובקה
אנטוני אידן**